

Napirenden:

Szerződéskötés – szerződéses fegyelem

A párt által kezdeményezett gazdaságsszervezési, -vezetési és -tervezési intézkedések között kiemelkedő helyet foglal el a gazdasági szerződések törvénye, amely új alapokra helyezi a vállalatok közötti viszonyt. A szerződések a terv előkészítésének és kiegészítésének eszközévé váltak, s ugyanakkor lehetőséget nyújtanak a kölcsönös kötelezettségek teljesítésének ellenőrzésére. Jelenlegi törvényhozásunk módot nyújt arra, hogy gazdasági egységeink a megadott keretek között a lehető legelőnyösebb viszonyokat alakítsák ki, s az IX. 1967. decemberi és 1972-es Országos Konferenciájának útmutatásai alapján megjavítsák a műszaki-anyagi ellátást, a vállalatközi kooperáció feltételeit.

Sajnos, megyénk egyes iparvállalatai a gazdasági szerződések kérdésénél igénytelenül és felületesen kezelték s ez hozzájárult egyes hiányosságok felbukkanásához.

GOIA GABRIEL közgazdász
TOKAY GYÖRGY

(Folytatása a III. oldalon)

Bihar megye néptanácsának felhívása az összes megyei néptanácsokhoz

Bihar megye néptanácsa, amely december 18-án összeült XVII. rendes ülészakára, megvitatta az 1973. évi helyi gazdasági terv és költségvetés teljesítését, valamint az 1974. évi területi gazdasági-társadalmi fejlesztési terv előirányzatait, és megállapította, hogy a pártszervek és -szervezetek irányításával a Bihar megyei dolgozók – románok, magyarok és más nemzetiségűek – nagy lelkesedéssel és odaadással dolgoztak egész népiünkkel vállaltva a párt X. kongresszusa és Országos Konferenciája történelmi jelentőségű határozatainak, valamint a párt- és államvezetőség útmutatásainak valóra váltásáért, és a múlt évben jelentős sikereket értek el a megye gazdasági és társadalmi-kulturális fejlesztésében mind a gazdaság és a társadalmi élet vezetése terén, mind a szocialista demokrácia fejlesztésében, a lakosság anyagi és szellemi életszínvonalának emelésében.

A jelen ülészakára egybehívott Bihar megyei néptanács nagy meglepetéssel állapítja meg, hogy a képviselők és az összes dolgozók munkája nyomán eredményesen megvalósultak a Máramaros megyei nép-

tanács felhívására tett vállalások. Így a helyiipari és községgazdálkodási egységekben becslések szerint 1973-ban a vállalatok felül 22 millió lej értékű szolgáltatást valósítanak meg. Ugyanakkor folytatták a helyi gazdaság tevékenységi ágainak korszerűsítését és ennek megfelelően házigépgyártással 2,6 millió lej értékű berendezést és pótalkatrészt állítottak elő; gyártásba vettek 84 új terméket, amelyből 25 közfogyasztási cikk. Kiemelkedő eredményeket értek el a beruházások és az építés-szerelés terén is. Ebben az évben a megye dolgozóinak használatba adnak 922 lakást állami alapokból és 1308 lakást a lakosságnak állami támogatással létrehozott alapjaiból. Az építés-szerelésnél több mint 10 millió lej értékű munkát valósítanak meg többletben. Tervezőirásokon felül 10 kilométer aszfaltutat építettek.

Ebben az évben a piacalaprak szánt áruszállítási tervet 8,7 millió lejjel teljesítjük túl.

(Folytatása a II. oldalon)

Nicolae Ceaușescu elvtárs fogadta Kuwait állam emírének képviselőjét

Nicolae Ceaușescu elvtárs, Románia Szocialista Köztársaság Államtanácsának elnöke december 18-án fogadta Ali Zakaria Al Ansari nagykövetet, Szabah Al Szalem Al Szabah sejknek, Kuwait állam emírének képviselőjét.

A vendég átnyújtotta Nicolae Ceaușescu elvtársnak azt a személyes üzenetet, amelyet Kuwait állam emíre küldött válaszként a román államfő üzenetére. A kuwaiti nagykövet Szabah Al Szalem Al Szabah sejk, Kuwait állam emíre nevében jó egészséget és boldogságot kívánt Nicolae Ceaușescu elvtársnak, s jólétet a román népnek.

Nicolae Ceaușescu elvtárs megköszönte az üzenetet és a jókívánságokat, a magáról részéről szívélyes üdvözlését küldte Kuwait állam emírének és jólétet kívánt a kuwaiti népnek.

Az Államtanács elnöke vendégével áttekintette a közel-keleti helyzet problémáit, valamint a Románia és Kuwait közötti kapcsolatokat.

A megbeszélés szívélyes légkörben folytatódott.

A jövő évi termelés előkészítése a Vagongyárban

Határozottabb, ütemesebb munkával kezdeni...

Azok, akik huzamosabb ideje figyelemmel kísérik a Vagongyár tevékenységét, jól megjegyezték maguknak, hogy a gyárak idén is rosszul kezdték az esztendő. Az előző évi termelés-előkészítés gyengének bizonyult és az első hónapokban egyrészt munkaidő-kiesések voltak, másrészt pedig nem teljesült a termelési terv. A lemaradás behozására aztán szinte egész esztendőben „hajtottak”.

A nagyüzem vezetői a hiányosságok megokolására elsősorban azt hozták fel, hogy a tavalyi naptár utolsó lapjának elfordításával befejeződött a régebbi vagon típusok gyártása is és 1973-ban szinte kizárólag újfajta típusok gyártására álltak át. Ha most megkérdeznénk, hogy sikerült-e teljes egészében ellensúlyozniuk az év eleji lazaság hatását, bizony nem válaszolhatnának egyértelmű igennel.

Mindez most már nagyrészt a múlté és remélhetőleg a vagongyáriak tanultak belőle és öt éves tervünk soron következő állomását, negyedik esztendejét már az

első napoktól ésszerűen megszervezett, ütemes munkával kezdik.

A jövő évi terv néhány lényegesebb előirányzatával kapcsolatban Robu Eugen tervosztályvezetőtől kaptunk tájékoztatást.

— Az összertermelési terv több mint 11 százalékkal növekszik az ez évi megvalósításokhoz képest, 6,6 százalékkal több személyvagonot és 17,7 százalékkal több tehervagont gyártunk, mint ebben az évben. Az ezer lej árútermeléshez szükséges költségek 5,1 százalékkal csökkennek. A növekedés forrása lényegében a munkatermelékenység, amely jövőre több mint 18 százalékkal emelkedik.

A tervosztályon felleltuk azt az intézkedési tervet is, amelyet a dolgozók bizottsága, az üzem adminisztratív vezetősége és a pártbizottság a jövő évi tevékenység megjavítása céljából készített. Az intézkedési terv több mint 40 pontban foglalt célkitűzéseit 662 munkás tevékenységének megfelelő hatékonyságot biztosítanak. Az intézkedések nagy része a termelési folyamat további gépesítését és korszerűsítését foglalja magába. Ennek illusztrálására felsorolunk néhányat:

— a korszerű ponthegésztesnek a személyvagonok gyártási technológiájába való bevezetése;

— a temesvári számítógéppont elektronikus számítógépeinek állandó jelleggel történő használata az anyagkönyvelésben;

— a kisebb alkatrészek és munkadarabok önellenőrzés alapján történő átadásának kiszélesítése stb.

Ezek és a hozzájuk hasonló többi intézkedés végső fokon a munkatermelékenység növeléséhez vezet.

A jövő évi terv nemcsak nagy általánosságban, hanem részleteiben is ismert. Az első évnegyedi termelés pedig, amely közelebbről érdekel bennünket, teljes egészében le van fedve szerződésekkel.

Mindez szükséges, de nem elegendő ahhoz, hogy az említett évkvázeti nehézségek megszűnjének. A többi feltételről — szerszámmellátottság, kivitelezési tervek, nyersanyagellátás stb. — közvetlenül az üzemrészlegeken érdeklődtünk.

A teherkocsik gyártási folyamata a fém-

FEKETE GEZA

(Folytatása a III. oldalon)

A soborsini fakitermelő vállalat csepriarai vágteréről szállítják a rönköket.

A korszerű oktató-nevelői munka megszervezésében fontos szerepe van az iskola igazgatójának. Többek között ellenőrző-útmutató tevékenységét az órák látogatásakor is érvényesíti. Ez azonban gyakran formális jelenlét. Az iskola vezetőjének jelentéséhez szükséges számszerű kimutatás lélektelen adatává zsugorodik. Hogy ebben az évharmadban ennyi és ennyi órát látogatott. Van nevelő, aki nem nyugszik, ki akarja mozdítani igazgatóját szenvtelen passzivitásából: „Megis, mi a véleménye az órámról?” A felelet gyakran meglepetéshatárulnak tűnő mentés: „Nem vagyok szakos!”

Előfordulnak persze ellenkező előjelű vélemények is. Ilyen történetet hallottam egy igazgatótól.

„Az iskolai énekpróba-ján vettem részt. Belejeztével meg-

kérdeztem a tanárt: mi volt nevelői célkitűzése, mit és hogyan akart megtanítani, miként értékelte saját munkáját, meg mindent, ami a látottakkal-hallottakkal volt kapcsolatos. Igen érdekes válaszokat kaptam. So-

Mi az ellenőrzés szerepe?

kat tanultam az órán is, az énektanítás módszertani eljárásainak rövid ismertetéséből is. Egyszóval kitűnő tapasztalat-cserének indult a beszélgetés. De miután elemeztem az énekkari próbát, néhány módszer és eljárás javítására, illetve beiktatására hívtam fel a szaktanár figyelmét. Ajánlásaimat elutasította. Kijelentette, minnek ütöm bele az orromat olyan

dolgokba, amikhez nem értek, nem is vagyok szaktanár. Alaposan összevesszünk! Meg kell azonban mondanom, hogy negatív magatartása ellenére észrevételeimet rendre alkalmazni kezdte. Csakhat a presztizs! Én

jó húsz évvel fiatalabb vagyok nála. Aztán, hogy megnyertük az iskolaközi kórusversenyt, amikor gratuláltam neki, könnyes szemmel ölelt át, s azt mondta: mindent nekem köszönhet. Persze, ez nem egészen így van. A sikerhez sok minden, elsősorban a kolléga jó munkája vezetett. Én azt hiszem, érdemes volt vitatkoznim...

A tanulók önálló szellemi és gyakorlati tevékenységét aktívvilágú modern oktató-nevelői munka módszereinek, közös pedagógiai-didaktikai arcvonalának kidolgozása iskolánk párt-szervezetének fontos feladata. Ebben az ellenőrzésnek komoly szerepe van. „Az ellenőrzést én úgy értelmezem — mondotta NICOLAE CEAUSESCU elvtárs —, hogy elemezni kell, miként biztosítják a különböző szervek a rájuk háruló feladatok teljesítését, de gyakorlati segítséget, konkrét útmutatásokat is adva nekik a problémák megoldásához. Az ellenőrzés csak így módon járulhat hozzá tevékenységük színvonalának emeléséhez!”

Igen, ez világos beszéd. Az iskola társadalmi szerepének betöltéséhez is segítséget nyújtó útmutatás.

(mózer)

Bihar megye néptanácsának felhívása az összes megyei néptanácsokhoz

(Folytatás az I. oldalról)

A megyei néptanács költségvetésének jóveldeleit 42 millió lejjel túlteljesítettük. Jelenlős sikereket értünk el a településrendezést illetően is, kidolgoztuk a megye összes községeinek és városainak rendezési vázlatterveit.

A lakosság számára létesített szolgáltatások tovább fejlődtek, s az előző évhez viszonyítva több mint négy százalékkal bővültek.

A megye lakossága nagy mennyiségű húst, zöldséget, gyümölcsöt, iparcikket és más fogyasztási javakat vásárolt; a növekedés e tekintetben 1972-hez viszonyítva több mint 100 millió lejt tesz ki.

Tovább fejlődött az oktatás, az egészségvédelem anyagi alapja; több mint 40 tantermet, a bölcsődékben és az óvodákban több mint 1500 helyet létesítettünk, valamint jelentős számú egészségügyi egységet is, amelyek révén javultak a nemzedék oktatása, nevelése, javultak a társadalombiztosítási feltételek.

A tömeg sorában végzett politikai munka elmélyítése nyomán, s annak következtében, hogy egyre több lakost vontunk be a helységek szepítésére és jó gazdálkodására irányuló hazafias akciókba, fontos eredményeket értünk el: utcák és járdák javítása, parkok és zöldövezetek létszámának növelése, a túlzott talajnedvesség leküzdése, a lakásalap karbantartása stb. területén.

A Bihar megyei néptanács, elemezve az 1973. évi tevékenységet, és szem előtt tartva a Román Kommunista Párt Központi Bizottsága és a Legfelsőbb Gazdasági és Társadalmi Fejlesztési Tanács legutóbbi közös plenáris ülésén kijelölt feladatokat még határozottabban fog cselekedni az ötéves terv határidő előtti teljesítéséért — az összes munkaközösségek mozgósítása révén, hogy az 1974-es esztendőben a helyi gazdaság minden szektorában újabb sikereket érjünk el.

A Bihar megyei néptanács, a jövő év nagysejű eseményeitől — a Román Kommunista Párt XI. kongresszusa és a hazafias iga előli felszabadulásának XXX. évfordulója — fellelkesített megyei lakosság óhajának kifejezést adva, az összes megyék néptanácsait és Bukarest municípium néptanácsát szocialista versenyre hívjuk fel az 1974. évi tervfeladatok teljesítése és túlteljesítése érdekében, a következő célműtüzésekkel:

1. — A termelési-műszaki színvonalának emelése, a termelőkapacitások még teljesebb kihasználása, a termelés és a munka jó megszervezése, a nyersanyagok és kőbányákban a helyi erőforrások hasznosítási fokának növelése, az anyagi kiadások és a fajlagos fogyasztás csökkentése, a munkatermelékenység növelése és a munkafegyelm erősítése révén a helyiiparban a következő eredményeket érjük el:

— tervelőirányzatot felül 2 százalékkal nagyobb globális termelést és 2,5 százalékkal nagyobb árutermelést valósítunk meg;

Az ötéves terv határidő előtti teljesítéséért 1974. augusztus 23-ig, hazánk fasiszta iga előli felszabadulásának 30. évfordulója tiszteletére teljesítjük az ötéves terv első 4 éveére szóló ipari termelési tervet.

— a lakosoknak mind változatosabb és jó minőségű árukkal való ellátása érdekében növeljük a piacalpnak szánt közfogyasztási cikkek termelését, gyártását veszünk 130 új terméket, 3,5 millió lej értékű árutöbbletet szállítunk le a szocialista kereskedelemnek;

— maradéktalanul és határidőben teljesítjük a tervben szereplő áruk legyártását és a következő termékeknek az alábbiak szerint túlszámítjuk tervfeladatunkat:

— 2 200 000 lejjel fabútornál;

— 1500 köbméterrel az előregyártott vasbetonnál;

— 2 000 000 darabban a téglánál és kerámiafőzőbőknél;

— exportra 300 000 valutalej értékű ipari többletermelést realizálunk;

— a közüzemességi vállalatokkal való kooperáció volumenét 7 millió lejjel bővítjük;

— terven felül 0,2 százalékkal csökkentjük az önköltséget;

— a meglévő területek ésszerűbb kihasználásával fejlesztjük és növeljük a közüzemességi cikkek gyártását és a lakosoknak végzett szolgáltatásokat;

— terven felül 2,5 millió lej nyereséget érünk el.

2. — A községgazdálkodási és lakásügyi szektorban a termelés és a munka jobb

megszervezése, a lakosságnak végzett szolgáltatások fejlesztése és változatossá tétele, a termelő- és szállítókapacitások kihasználási mutatóinak javítása, az anyagi és pénzügyi eszközök hatékonyabb felhasználása révén a következő eredményeket érjük el:

— öt százalékkal túlszámítjuk a szolgáltatási tervet, s ebből a lakosság részére végzendő szolgáltatásokat 3 százalékkal, ami összesen 15 millió lej többletvolumen képvisel, különös figyelmet szentelve a szolgáltatások minőségi javításának;

— átlag 15 nappal lerövidítjük a tervben előírt létesítmények üzembehelyezési határidejét, különösen a vízellátási hálózatokét, valamint a csatornázási hálózatokét;

— 150 000 négyzetméter területű utcát és járdát létesítünk, illetve javítunk helyi erőforrásokból származó anyagok felhasználásával;

— öt új szolgáltatási egységet létesítünk falun.

3. — A beruházások és az építési-szerelési szektorban a műszaki-gazdasági dokumentációk és az elhelyezések idejében való biztosításával, az építőtelepek jó megszervezésével és megfelelő felszerelésével, az anyagok, felszerelések és a gépkocsialomány ésszerűbb felhasználásával, valamint új technológiai eljárások és megoldások bevezetésével, a káderek szakképzettségének emelésével és a termelési fegyelm megszilárdításával a következőket valósítjuk meg:

— határidő előtt használatba adjuk a következő objektumokat:

— 1974. december 10-ig használatba adjuk az összes lakásokat, mind az állami állományhoz tartozókat, mind a személyi tulajdonban lévőket;

— 30 nappal határidő előtt a tervben előírt összes bölcsődét, óvodákat és iskolákat;

— 30 nappal határidő előtt 3 termelőobjektumot, mégpedig: — a nagyváradi gumibroncs részleget; — a nagyváradi Drum Nou vállalatot; — a szalontai gabonarak-tárt.

— ipari módszerekkel végezzük a lakásépítést az 1974-re tervbe vett összes lakások több mint 80 százalékánál;

— a helyi építkezési vállalat globális akkordban, kötelezettségvállaló szerződés alapján kivitelezzi az 1974-es tervben előírt építési-szerelési teljes volumenét;

— 2,5 lejjel csökkentjük az 1000 lej építési-szerelési munkák költségeit a tervben előírt feladathoz viszonyítva;

— egy százalékkal túlszámítjuk a tervben előírt munkatermelékenységet.

A beruházási és az építési-szerelési terv ütemes megvalósítása érdekében az első negyedévben az évi terv 83 százalékát, az első félévben pedig 52 százalékát teljesítjük.

4. — A tervezés és településrendezés terén a következőket valósítjuk meg:

— május 31-ig 80 százalékban, 1974 június 30-ig pedig teljes egészében kidolgozzuk az 1975-re szóló kivitelezési terveket;

— a lakásépítkezések tervezésénél kiterjesztjük az ipari megoldásokat az 1975-ben használatba adandó lakások legalább 85 százalékára;

— január 10-ig felülvizsgáljuk az 1974. évi összes kivitelezési terveket, szem előtt tartva a túlméretezettség elkerülését, a főleges helyiségek és elemek, valamint a drága simítási munkálatok kiküszöbölését;

— huszonöt, a megye sajátosságainak megfelelő családi lakástípus-tervet bocsátunk a falusi lakosság rendelkezésére és öt, 2–3 szintes lakástervet a városiak rendelkezésére;

— szem előtt tartjuk, hogy az új részletterveknek elérjük a hektáronkénti lakható terület optimális sűrűségét;

— megkülönböztetett figyelmet fordítunk a földalappal való gazdálkodásra az objektumoknak csakis beépíthető és főleg a nem termő területekre való helyezésével;

— fokozott igényességet tanúsítunk az építkezési fegyelm tiszteletben tartása és az objektumoknak a településrendezési vázlatokban és részlettervekben kijelölt területeken való kivitelezése iránt;

— kidolgozzuk nyolc, gazdasági-társadalmi központtá, városná fejlődő megyei helységi településrendezési tanulmányt, és 82, fejlődési lehetőségekkel rendelkező helységi településrendezési vázlatot.

5. — Megkülönböztetett figyelmet fordítunk a tüzelőanyag és az energiával való ésszerű gazdálkodásra a helyi gazdaság minden szektorában, a fogyasztás csökkentése révén az iparban, a szállításban és az építkezéseknél, takarékoskodásra a köz-

világításban, a kereskedelmi világításban, a lakások és más helyiségek fűtésében, ami több mint 6 millió lej megtakarítást fog eredményezni.

Ilyen értelemben, az 1973. évi fajlagos fogyasztással szemben, a következő megtakarításokat érjük el:

— több mint 2100 tonna folyékony tüzelőanyag;

— több mint 24 000 gigakalória hőenergia;

— több mint 8000 megawattóra villamos energia;

— több mint 800 tonna szén;

— több mint 90 tonna benzin;

— több mint 280 tonna motorolaj.

Kiterjesztjük és nagyobb mértékben hasznosítjuk a Bihar megyében fellelhető hévizeket, a következők szerint:

— programot állítunk össze a hévizek teljes felhasználására;

— egy üvegházat 2600 négyzetméterrel kibővítünk;

— terveket és tanulmányokat dolgozunk ki a meglévő források és továbbiak vizének maradéktalan hasznosítására, agrotechnikai egységek, ipari és társadalmi-kulturális egységek fűtésére, valamint más célokra.

6. — Az út- és hídépítési szektorban a szállítóeszközök és -berendezések hatékonyabb kihasználásával, a pénzalapok és munkaerő körültekintő gazdálkodásával, a helyi erőforrások hatékonyabb hasznosításával, a lakosok pénzbeli és munkával való hozzájárulásával, a hazafias munkára való mozgósítással a következőket valósítjuk meg:

— a megyei és községi úthálózat javítása céljából kikövezzük 15 kilométer utat;

— a költségvetési alapról vagy munkával való hozzájárulással az 1974. évi előirányzatot felül még 150 kilométer kövezt úton végzünk karbantartási munkát;

— a lakosoknak a könnyűaszfaltozási munkába való bevonásával kilométerenként 100 000 lejt takarítunk meg az 1973. évhez viszonyítva. Ily módon terven felül 5 kilométeres útszakaszon végzünk könnyűaszfaltozási munkát és 30 folyóméter hidat és átvezetést építünk.

7. — 10 000 000 lejjel szárnyaljuk túl a megyei költségvetésben előirányzott saját jövedelmet.

8. — A lakosság ellátásának javítása érdekében 60 egységgel, illetve 9200 négyzetméter kereskedelmi területtel bővítjük a szocialista kereskedelmi hálózatot, az áruforgalmazási tervet pedig 15 millió lejjel túlszámítjuk.

Még célokra használt helyiségeknek a kereskedelmi tevékenység számára való visszaadásával 12 új egységet létesítünk 1500 négyzetméter területtel.

9. — A helységek szepítése és gondozása érdekében hazafias munkával a következő községgazdálkodási munkálatokat végezzük el: 550 000 négyzetméter utcát és járdát építünk 380 hektár parkot és zöldövezetet létesítünk és gondozunk, 700 000 fát és cserjét ültetünk, 400 kilométer partot és gátat karbantartunk, rézsusítunk, meg-erősítünk.

Hazafias munkával legalább 160 millió lej értékű közérdekű munkálatot végzünk.

10. — A lakosság pénzbeli és munkáhozjárulásával a következőket valósítjuk meg:

— 25 tantermet falun;

— 5 óvodát;

— 1 bölcsődét;

— karbantartunk és megjavítunk 700 kilométer utat.

11. — A lakosság egészségvédelme terén a következőket valósítjuk meg:

— nagy új orvosi rendelőt építünk falun a lakosok pénzbeli hozzájárulásából;

— a születési arányszám növelése és az anya és a gyermek orvosi ellátásának javítása érdekében több mint 90 százalékra növeljük a terhes anyák nyilvántartásba vételének mutatóját a terhesség első három hónapjában;

— aktív ellenőrzés alá vesszük a gyermekek legalább 50 százalékát a krónikus megbetegedések felfedése és rendelői kezelése céljából;

— a gyógyító-megelőző orvosi ellátás javításával 100 alkalmazottanként 10 nappal csökkentjük az ideiglenes munkaképzetlenséggel járó megbetegedések időtartamát.

12. — Oktatási téren további intézkedéseket teszünk, hogy teljesítsük a Román Kommunista Párt Központi Bizottsága 1973 június 18–19-i plénuma által megállapított célkitűzéseket és feladatokat a kade-

rek jobb felkészítésére az összes tevékenységi területek számára, az oktatásnak a kutatással és a termeléssel való minél szorosabb integrálására, az iskolahálózat bővítésére és az oktatási folyamat korszerűsítésére, az anyagi alap fejlesztésére, a tizosztályos oktatás általánosítására, és az iskola előtti oktatás kibővítésére.

E célból a következőket tesszük:

— Az 1974–1975-ös tanév kezdetekor a nem iskolás korú gyermekek 80 százalékát bevonjuk az iskola előtti oktatásba;

— 1 300 000 lej értékű tanszerekkel, kiegészítőkkel azoknak a laboratóriumoknak, kabineteknek és iskolaműhelyeknek a felszerelését, amelyek a liceum I. fokozatával (fiókok) működő egységekben foglalkoznak;

— Folytatjuk a laboratóriumok és a kabinetek berendezését és felszerelését a megye minden iskolájában, hogy az oktatási-nevelési folyamat legalább 30 iskolai egységben teljes egészében a rendszerben történjen;

— Tökéletesítjük az ismeretterjesztési és -elsajátítási módszereket, biztosítva a feltételeket az ez irányú pozitív tapasztalat általánosításához;

A tanulóifjúságot széleskörűen bevonjuk a hazafias akciókba és más közérdekű akciókba, amelyek révén legalább 10 millió lej értékű munkát realizálunk.

13. — Ami a politikai és kulturális-nevelő tevékenységet illeti, több akciót szervezünk annak céljából, hogy fejlesszük az összes dolgozó szocialista öntudatát, az egész társadalmi életben érvényesítsük a szocialista etika és méltányosság elveit, meghonosítsuk a munka és a közvagyon, a társadalom legnagyobb értékei iránti haladó magatartást.

A dolgozók különböző rétegeinek részvételével vitákat, szimpozionokat, kerekasztal-értekezleteket, előadásokat és megbeszéléseket szervezünk, hogy behatásosabban megismerjék a párt bel- és külpolitikáját, amelyet a X. kongresszus fejt ki a romániai sokoldalúan fejlett szocialista társadalom felépítésének alapvető érdekében, a szocializmus világmevetű ügyének előmozdításáért, azért, hogy megvalósuljon az emberiség leghőbb vágya — a béke, a jólét, a szabadság és a haladás.

Ismeretnii fogjuk azokat a nagy eredményeket, amelyeket a román nép ért el a felszabadulás óta eltelt harminc év alatt, vázoljuk mindazokat a feladatokat, amelyek meggyénkre, a gazdasági egységekre barmlnak Románia Szocialista Köztársaság 1974. évi egységes országos gazdasági-társadalmi fejlesztésének tervéből, ismertetjük az ötéves terv határidő előtti teljesítésének, valamint a hazafias iga előli felszabadulásának XXX. évfordulója tiszteletére felajánlott vállalatok teljesítésének módjait.

Fokozzuk a kulturális-tudományos ismeretek terjesztését a tömegek sorában, általánosítjuk a műkedvelő művészek tevékenységét és hasznosítjuk a népi alkotást.

Tovább javítjuk a népi egyetemek előadásainak tartalmát és legalább 8600 hallgatót vonunk be keretükbe.

1974-ben irodalmi montázsokat szervezünk, megszervezzük „A Belényes övezeti bihari folklor napjait”, a fúvószenekarok megyeközi fesztiválját, a bihari népi tánc fesztiválját, a hagyományos kulturális-művészeti fesztiválokat Körös Réven, Nagymáson, Vasaskőfalván, Tenéken, Érmihályfalván, Biharban, a filharmonia hangversenyciklusát „Megénekeltük a felszabadulást” jelszóval.

14. — A politikai-szervezési tömegmunka javítása érdekében a néptanácsok és végrehajtó bizottságok tanácskozásokat szerveznek a községek és városok különböző kategóriájú dolgozóival a párt és az állam politikája megvalósításának kérdéseiről különböző területeken.

★

A megyei néptanács, az összes dolgozók arról biztosítja a párt- és államvezetőséget, hogy lendülettel és magasrendű felelősségérzettel dolgoznak annak érdekében, hogy minden tevékenységi területen kiemelkedő eredményekkel köszöntsék a Román Kommunista Párt XI. kongresszusát és a hazánk fasiszta iga előli felszabadulásának 30. évfordulóját, a román nép nemzeti ünnepét, hogy ily módon hozzájáruljanak a sokoldalúan fejlett szocialista társadalom felépítéséhez Romániában.

BIHAR MEGYE NÉPTANÁCSA

Szerződéskötés — szerződéses fegyelem

(Folytatás az 1. oldalról)

Készruhágyári tapasztalatok

Hadd szóljunk a Készruhágyár ilyen irányú tapasztalatairól. Mint ismeretes, éppen a szerződéses fegyelem megszegésének következtében, a gazdasági szerződések nem teljesítése miatt ez a vállalat jelentős lemaradással küzd.

Ha elemezzük a szerződéses fegyelem 1971. évi helyzetét, valamint azt, ahogy 1972-ben megkötötték és teljesítették a szerződéseket, fel kell figyelni arra, hogy az egység tervteljesítésében mutatkozó hiányok éppen ezen a téren gyökereznek. A vállalat teljesítési nem teljesítettség idejében szállítási kötelezettségeiket, és a szövetek minősége is kívánnivalót hagyott maga után. A Temesvári Gyapjúipari Vállalat, a Konstancai Gyapjúművek körülbelül 12 000 méter kabátszövettel maradtak adósak s ennek egyenes következménye volt, hogy az egység nem tudta elkészíteni és leszállítani a megrendelt 6000 darab női kabátot. Hasonló helyzet alakult ki a Nagydisznói Textilművek késedelmes szállítása miatt. Zökkenők jelentkeztek a béléanyag-ellátásban is.

Ezek után egyáltalán nem meglepő, ha a nyersanyaghiánnyal küszködő Készruhágyár maga sem volt abban a helyzetben, hogy eleget tessen szerződéses kötelezettségeinek. A konfekcióiparban az időbenes rendkívül fontos. A kereskedelem tavasszal nem vesz át télikabátot, sem pedig átmeneti kabátot januárban.

300 000 lej kötbér

A közgazdász szemével tekintve a kialakult helyzetet, rá kell mutatnunk, hogy a nyersanyaghiány nem csupán időeltolódáshoz, de az egész termelési folyamat ütemességének megszakadásához is vezetett. A hó végi hajrák felduzzasztották a felhasznált túlórákat az árukészlet értékesi-

tési nehézségei indokolatlanul megnövekedtek a készleteket és mindezek tetejébe a vállalati jövedelmi tervet kb. 300 000 lej értékű késedelmi kamattal csökkentette, amelyet a Készruhágyár a kereskedelmi partnereinek volt kénytelen kifizetni, szerződésszegés címen.

Bármilyen járattanok is lennénk a vállalati jogi adminisztrációban, az elmúlt esztendő tapasztalatai alapján elvárható lenne, hogy 1973 fordulatót jelentsen a szerződéses fegyelem terén. Sajnos, nem így történt. Az idényjellegű kereskedelmi megállapodásokat a vállalat nem kötötte meg időben. A jövő esztendőre szóló termelési terv alapján meghatározott árumennyiségre még a mai napig sem kerestek vevőt. A szomorú tapasztalatok ellenére, az idei szerződéskötési évadban sem gondoskodtak a termelőkapacitás teljes kihasználását biztosító megrendelésekről, s következtésképpen a nyersanyag biztosítása sem mondható befejezettnek. Sajnos, a vállalati vezetőség nem elemezte eléggé mélyrehatóan a kialakult helyzetet, s nem intézkedett a növekvő igényeknek megfelelően.

Engedékeny partner

Befejezésül feltétlenül érintenünk kell a szerződéses fegyelem tiszteletben tartásának egyik lényeges vetületét. Mint említettük, a Készruhágyár jelentős összegeket fizetett késedelmi kamatok címen. A természetes megatartás az lett volna, hogy ha a maga részéről igyekezett volna a szállítókkal szemben a törvény szigorát alkalmaztatni s kötbért követelni azokról, akik miatt a gyártási folyamat akadózott. Nem így történt. A rosszul értelmezett „kooperációs szellem”, a vállalkozói „jó kapcsolatok” megőrzése érdekében nem hívta perbe a szállítókat. Ez a gyakorlat szöges ellentétben áll nem csupán az általános gazdasági érdekekkel, de a szocialista törvényesség szellemével is. A gazdasági szerződések csak akkor tudják ellátni szabályozó és tervszerűítő szerepüket, ha az összes szerződő felek egyértelműen tiszt-

teletben tartják kötelezettségeiket és — ami legalább ilyen fontos — érvényesítik törvényes jogait. Senkinek sincs joga lemondani a késedelmes szállítás miatt megállapítható kötbérekéről, hiszen ez a jog nem valakié, hanem magáé a vállalaté.

★

Végezetül még egy megállapítás. Nem a pereskedést, az állami döntőbírósg különböző fórumainak értesítését tartjuk a szerződéses fegyelem legfontosabb tényezőjének. A jogok döntőbírósg útján történő érvényesítése csak következmény, amely akkor áll be, ha nem tartjuk tiszteletben vállalt kötelezettségeinket. A gazdasági szerződések funkcióiknál fogva a termelés és az értékesítés szférájában kell hogy megvalósuljanak. Az tartja tiszteletben a szocialista törvényesség szellemét, aki sokoldalú szervező munkával, a termelés jó megszervezésével, az anyagi és műszaki feltételek időbeni biztosításával magának a szerződés lényegének megvalósítására törekszik. Ezt követeli a nemzeti gazdaság érdeke és ezt követeli minden egyes gazdasági egységünk érdeke is. A készruhágyári tapasztalatok most, az 1973-as esztendő utolsó napjaiban, igen időszerűnek mondhatók, hiszen az 1974-es terv teljesítése előkészítésének legfontosabb szakaszában vagyunk. Ettől a szakasztól igen sok függ. Most kell megtenni mindent, hogy biztosítsuk jövő évi sikereinket.

Határozottabb, ütemesebb munkával kezdeni...

(Folytatás az 1. oldalról)

daraboló részlegén kezdődik. A szálak többek között Puterici Liviu műhelyvezető kezében futnak össze.

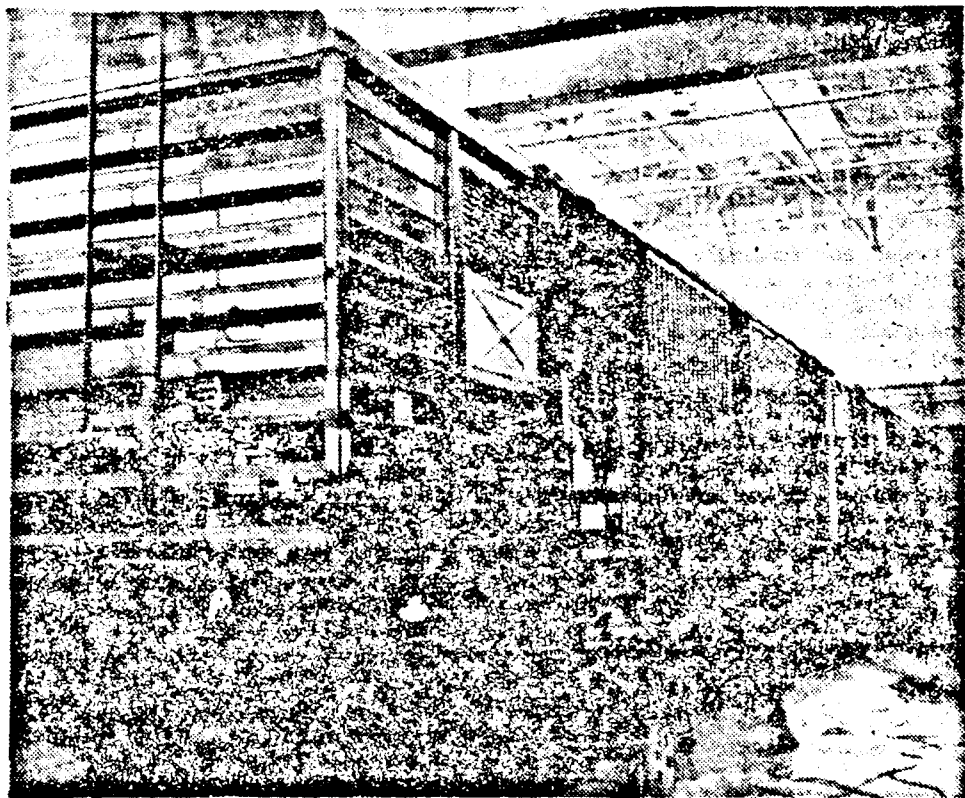
— Idei vagy jövő évi megrendeléseken dolgoznak? — kérdezzük.

— Jövő éveken — válaszolja. A fémadaraboló és a befejező részleg közötti előrehaladási köz száz vagon. — És hogy jobban megértjük, még hozzátesszi: — Amikor az év első tehervagonját átadják, mi már a századik alkatrészeit készítjük.

— Az új év újfajta kocsikat is jelent?

— Csak részben. A jövő év kezdeti idő szakában gyártandó négy kocsitípus közül csupán egy újfajta, a többit folytatólagosan gyártjuk. De ennek az egynek sem kaptuk meg még a teljes dokumentációját, bár itt volna az ideje.

A műhelyvezető az előkészítési munkákat különben megfelelőeknek tartja és véleménye szerint semmiképpen sem ismétlődhet meg az ez év eleji eset. Azonban, amint láttuk, egyelőre egyetlen újfajta kocsitípus van, de annak se kezdhetik meg a gyártását. Nem oszthatjuk tehát a műhelyvezető derűlátását. Legjobb esetben is azt remélhetjük, hogy az ez év eleji helyzet nem ismétlődik meg és a Vagongyár a sokévi átlagnál határozottabb, ütemesebb munkával kezdi az új évet.

Az utolsó simítás, és a vagon már indulhat is a külföldi megrendelőhöz.

(KELEN FERENC felvétele)

Van létjogosultsága a majláti szövetkezetközi sertéshizlaló komplexumnak!

Három esztendővel ezelőtt kezdeményezték a majláti szövetkezetközi sertésnevelő és -hizlaló komplexum létesítését. Akkor még kissé vonakodtak a társulástól a környező mezőgazdasági termelőszövetkezetek vezetőtanácsai, de az idő múlásával, az eredmények láttán sorra kérések: vegyék át sertésnevelő és -hizlaló telepeiket s így most már hat mász — a majláti, monostori, vingai, sági, keresztesi és Hunedoara-Timișana-i szövetkezetek — sertésállományai tartoznak a komplexumhoz.

Az ipari jellegű sertésnevelés és -hizlálás előnyei közismertek. Erről már többször írtunk lapunkban is. A majláti példa ismételt bizonyítja a létesítmények létjogosultságát. Míg 1971-ben, a megalakulás évében, 49 000 lej jövedelmet értek el, idén ez az összeg megközelíti a negyedszázalékos.

Ebben a korszerű létesítményben évente 6000 sertést hizlalnak és adnak át az állami felvásárlóknak. Átlagosan a sertések súlya általában 100 kg körül mozog. Ez az a súly, mely legjobban megfelel mind a bel-, mind pedig a külföldi vásárlók igényeinek.

Dr. Amza Ioan állatorvos, a komplexum igazgatója elmondotta, hogy a korszerű

módszerek bevezetésével és általánosításával sikerült egyre jobb eredményeket elérniük. Kedvezően hat az önköltségi ár alakulására az a tény, hogy a szükséges kombinálttakarmány-mennyiséget a helyszínen állítják elő, s így sikerül kiküszöbölni a szállítási költségeket. Ennek az is az elő-

Ipari módszerek a mezőgazdaságban

nye, hogy folyamatosan tudják biztosítani a megfelelő keverékeket s újabb receptekkel kísérletezhetnek.

Az évente 6000 sertést hizlaló telepen mindössze huszonegy ember dolgozik. Egy-egy gondozóra 350—400 sertés jut. Első pillantásra nagyra tűnik ez a szám, de ha figyelembe vesszük az itteni munkafeltételeket, a korszerű berendezéseket, rájövünk, hogy — s ezt a gyakorlat is igazolja — jó körülmények között el lehet végezni a munkát.

Míg korábban az mász-ek telepein elég-

gé gyakoriak voltak az állatmegbetegedések, túlnőtt nagy volt az elhullási arány, most szinte ismeretlen fogalom lett a megbetegedés, az elhullás pedig a minimumra csökkent. Sőt, egyes kategóriáknál amellett, hogy túlszányalták az előirányzott súlygyarapodást, lényegesen csökkentették a takarmányfogyasztást is. Így például a hizott sertések csoportjánál a napi fejda-got 3 kg-ról 2,6 kg kombinált takarmányra csökkentették. Jól állnak a szaporulat terén is. Átlagosan tizenöt malacot irányoztak elő egy-egy kocától (kétszeri fiázással) s ezzel szemben 15,2-t valósítottak meg.

A majláti komplexumban zártkörű nevelést és hizlálást végeznek. Ez azt jelenti, hogy a komplexumhoz tartozó egységekben biztosítják a malacokat, melyeket 100 kilós súlyig fel is nevelnek. A tenyésztalok utánpótlásáról is ők gondoskodnak. Előnynek számít továbbá az is, hogy az időközönként szükségesnek mutatózó korrigálásokat helyben meg tudják oldani. Vagyis, ha egyik-másik szövetkezet telepen malacokra, südőkre, kocákra van szükség, a rendelkezésre álló férőhelyek és más adottságok jobb kihasználása céljá-

ból a komplexum vezetősége operatív átcsoportosításokat eszközölhet. A Sági MTSZ-ben például júniusban mindössze 1250 sertést neveltek. A telepnek viszont sokkal nagyobb kapacitása. A komplexum vezetői felismerték a lehetőséget, s lényegesen növelték az ottani állományt. Az oda helyezett 700 darab 18—19 kg-os malac a napokban már átadásra készen áll. Tovább sorolhatnók a példákat. Tény az, hogy valamennyi társult szövetkezetben lényegesen feljavult a sertésállomány, jobb körülmények között történik a gondozás, takarmányozás. Egyszóval mindenki jól jár. Jól járnak a teések, amelyek mellett, hogy megszabadulnak egy gondtól, nagyobb jövedelemre tehetnek szert, jól jár az állam is, mivel sokkal több húst vásárolhat fel, s talán mondanunk sem kell, hogy ezáltal lényegesen javulhat a lakosság ellátása is.

Min mindennek, itt is az eredmények elsősorban az emberek odataó munkájának tulajdoníthatók. Am Bezdán László párttitkár hiába faggatjuk, hogy szóljon a legjobbakról, csak ennyit mond:

— Név szerint senkit sem említek meg. Valamennyi gondozóknak jól dolgozik, mindannyian dicséretre értek.

Ha így van, hát legyen így! A viszonylag fiatal létesítmény valamennyi dolgozójának gratulálunk az elért eredményekhez s további sikereket kívánunk.

SCHIFF LÁSZLO

Susan Florica KISZ-tag a textilgyár fomedájának a váltásában dolgozik. Az, hogy hónapról hónapra kiváló munkasikeret ér el, nagy részben annak tulajdonítható, hogy a KISZ-brigád tagja. A közösség ösztönző erejének hatása a teljesítményekben, a KISZ-tagokat illető elismerésben mérhető le.

Két hír a továbbtanulásról

A falusi asszonyok művelődésének, politikai látóköré szélesítésének terén igen nagy segítséget jelent az, hogy a Népi Egyetem előadássorozatát szervező gyűjtemény különböző falvaiban. A múlt héten Székesszentgyörgyön nyílt meg hasonló tanfolyam harminc nő részvételével. Az első előadást Napjaink asszonya témával dr. Tólea Iuliana orvosnő tartotta. Az előadások tematikája a falusi asszonyokat közelebbi érintő kérdéseket öleli fel. Minden bizonnyal sok hallgatója lesz a későbbiekben is.

A továbbtanulásra nyújt lehetőséget ezúttal a fiataloknak a Németszentpéteren ezen a héten kezdődő Ifjúsági kérdések és a Kis enciklopédia sorozat. A német nyelvű előadásokon a résztvevőknek alkalmuk nyílik arra, hogy újabakkal frissítsék fel, gazdagítsák eddigi ismereteiket.

A nőmozgalom időszerű kérdései

Tudományos ülésszak

A megyei nőbizottság munkatársainak javítását a legutóbbi plenáris ülésen is lemerítették. A tizenötgyez hozzászóló közül sokan — bár a számok így kiragadva szinte semmit sem mondanak — ezt a kérdést is érintették. S hogy a munkamódszerek, a munkatársak javításában tovább kívánnak lépni, arról a különböző tudományos közlések ülésszakának komoly előkészülettel győznek meg. Iovănescu Maria, a megyei nőbizottság elnöke számos tanári teendője elvégzése közben mindig talál időt arra, hogy társadalmi feladatairól is beszámoljon.

— Aradon első ízben kerül sor a nők kérdéseivel foglalkozó tudományos ülésszak megrendezésére. Mi adta az ötletet a rendezvényhez?

— A június 18—19-i központi bizottsági plenáris ülés részletesen foglalkozott a nőknek hazánk politikai, gazdasági, társadalmi-kulturális életében betöltött szerepével. Az ott elfogadott határozatok ilyen vonatkozásban is új feladatokat szabtak meg a nőbizottságok, a nőkomissziók számára. Ebből származik a tudományos ülésszak megrendezésének gondolata.

— Milyen kérdéseket ölelnek fel a dolgozatok és kik terjesztik elő azokat?

— Néhány hónapja, pontosabban még az ősszel, felmerült az ülésszak megtartásának szükségessége. Az Országos Nőtanács, a megyei munkügyi igazgatóság, a mezőgazdasági igazgatóság, a szakszervezetek megyei tanácsa, a megyei szocialista művelődési és nevelési bizottság a legmesszebbmenő támogatást ígért. Olyan társadalmi aktivistákat, a nőmozgalom kérdéseit közelebbről ismerő személyiségeket kértünk fel a dolgozatok megírására, akik alaposan ismerik az ipari egységekben, a mezőgazdaságban dolgozó nők sajátos kérdéseit. El is fogadták a meghívást. A dolgozatok java része elkészült.

— Korábban szó volt arról, hogy az ülésszakot december hónap folyamán tartják meg. Későbbi, januári időpontról beszélnek most. Miért?

— Az Országos Nőtanács javaslatát látjuk célszerűnek, mivel most, az év végi teendőik amúgy is annyira lefoglalják a nőket, akik édesanyjak, feleségek, dolgozó asszonyok is egyben. Helyesebbnek véltük az új esztendő első, eseményekben viszonylag csendesebb hónapjában megtartani az ülésszakot.

— Az előbbieknél során a tematika meghatározása kapcsán megemlíttük, milyen nagyobb területeket ölelnek fel a referátumok. Szólna erről részletesebben is?

— Hogyan, nagyon szívesen. A konkrét felsorolások előtt még egyszer hangsúlyozni kívánom a rendezvény célját, azzal a szándékkal, hogy tudatosodjék mindenki, miért vállalkoztunk erre a feladatra: felmérni, a tudományos igények szintjén számba venni, milyen óriási erőfeszítések a nők Arad megyében is, milyen szerepet töltenek be megyénk gazdasági, politikai, társadalmi életében. Nem győzöm eléggé hangsúlyozni, hogy a júniusi pörthatározatok szellemében, az ott elhangzott értékes útmutatások figyelembevételével dolgoztuk ki a tematikát. A referátumok közül megemlíteném az alábbiakat: az ipari tevékenységben részt vevő nők sajátos kérdései, hozzájárulásuk az ötéves terv határidő előtti teljesítéséhez. Ennek kapcsán kitérünk a női munkaerő szakmai képzésének kérdéseire, külön dolgozat foglalkozik a fiatal lányok elhelyezkedési lehetőségeivel, beilleszkedésükkel a termelőmunkába.

— Megyénk mezőgazdaságában is sok nő dolgozik. A kimagasló megvalósítások során jelentős a nők hozzájárulása. Szentelnek-e külön fejezetet az ő tevékenységüknek?

— Természetesen. Az eredmények mellett a jelenkori falu átalakulásának, civilizációs problémáinak érintése kapcsán foglalkozunk olyan kérdésekkel is, mint a falusi asszonyok munkalehetőségei, munkaesélyek, életkörülményeinek javítása stb.

A nő szerepe a családban, az ifjú nemzedék felnevelésében, a család és az iskola közötti szoros kapcsolat, ime egy másik olyan terület, amelynek nagy helyet jelöltünk meg az ülésszak munkálatainak sorában. Úgy vélem, érdeklődésre tarthat számot az a dolgozat is, amely az üzemi orvosi rendelőknek a nők egészségének megvédésében betöltött szerepével foglalkozik.

— A figyelem felkeltése és ébrentartása céljából elmondott tájékoztatást köszönjük. Eredményes munkálkodást kívánunk az Arad megyei nőmozgalomban egyetemes tudományos közlések ülésszakának.

(Az ülésszak megtartásának pontos idejéről, helyéről később értesítjük az olvasókat.)

A NAPSUGÁR levele szülőkhöz — pedagógusokhoz

KEDVES SZÜLŐK!

Idejében szólunk, amikor az ajándékozás tervezetése még tart, amikor az ajándékokra szánt pénzből még futja: gyermekeiknek fizessenek elő a Napsugárral!

A Napsugár a gyermek hűséges barátja. Egész hónapra szóló olvasmány, a kötelező lecke után felüdülést, önmaga és a világ dolgaiban jobb eligazodást biztosít számára.

A Napsugár a családi nevelés hatékony eszköze. A család élete, az összetartozás érzése, szülő és gyermek viszonya melegebb és tartalmasabb, ha azonos forrásból táplálkoznak a lakítva ki ítéletét mindarról, ami szép vagy visszataszító, jó vagy elítélendő, nemes vagy embertelen az egyén vagy a közösség életében. A Napsugár arra ösztönöz, hogy minden egyes olvasóját olyan emberré nevelje, amilyennek saját gyermekét minden szülő megálmodta.

A Napsugár tehát az egész család lapja. A család és a tágabb közösség dolga, hogy hagyományainkat és anyanyelvünket ápolja, előre vigye és tovább éltesse gyermekeinkben. Hagyományaink és anyanyelvünk megőrzése és ápolása jelenti ugyanakkor a szülői tisztelet és szülőszerepet legbiztosabb alapját, megszilárdításának leghatékonyabb módszerét is. Azért tartjuk egyik fő feladatunknak a gyermekek anyanyelvi és hagyományaink szellemében történő nevelését, mert fontosnak tartjuk a családi élet megszilárdítását, a szülő és gyermeke közötti bensőséges viszony elmélyítését.

A szép és nemes ajándékozás lehetősége ez, nagyszülők vagy gyermektelen családok számára is. Unokáink, illetve ismerőseik gyermekének legszebb ajándék az egy évre szóló Napsugár-előfizetés.

☆

Az iskolák általában megszervezik az előfizetések összegyűjtését és befizetését, de Önök egyénileg is előfizethetnek. A postahivatalok december 25-ig, falun 23-ig fogadnak el előfizetéseket. Önök időt takarítanak meg vele, a szerkesztőségnek pedig előnyösebb, ha hosszabb időre, fél évre vagy egész évre fizetnek elő.

KEDVES PEDAGÓGUSOK!

Ezekben a napokban levelet küldtünk minden iskolába, ahol olvasóink vannak vagy lehetnének. A levelet azért küldtük, hogy általa szót értsünk a minket közösen érdeklő dolgokban. Kérjük, hogy jelen felhívásunk szellemében támogatásuk a lap népszerűsítését és terjesztését tanítványaik és ismerőseik körében.

Szülőknek és pedagógus kollégáinknak egyaránt: Boldog új évet, erőt és egészséget, tanítványaikban és gyermekeinkben sok örömet és boldogságot kívánunk mindnyájuknak,

Öszinte tisztelettel:

A NAPSUGÁR szerkesztősége

Boldog gyermekkor

Izléses kirakatok, feliratok hirdetik mindenütt, hogy most van az Ajándékok Hónapja. Legtöbb érdeklődőt talán a játéktüzet előtt találni. És ez természetes, hiszen ott vásárolnak a legkisebbek számára, sokszor az ő közreműködésükkel...

Most is ott áll a kirakat előtt két csöppesség, két nagymamával.

Mennyi minden lehet egy ilyen kirakatban? Játékok, autók, mozdonyok, babák és megint babák. Szőkek, teketők, kicsik és nagyok...

Csak egy pillantást vetek a

kirakatra. A két gyereket nézem. Nem beszélnek, de csillogó, kerekre táguik szemük mindent elmond. Lélegzetvisszafojtva állnak a kirakat előtt. Gondolatban egyik játéktól a másikig futnak. Előbb ezt szeretnék, aztán a másikat. De nehéz választani, mikor annyi csoda van! Mintha csak ők ketten lennének ezen a világon. A két nagymama valahogy eltűnt

a távolban. Jobbra-balra repdes pillantásuk. A lücska egy mozdonyt vizsgál, a kislány kilógult pupillákkal egy hatalmas, szőke babát. Percek telnek el, majd a kislány pillantása elhagyja a mozdonyt és ujjaival egy jókora mackóra mutat.

— Nézd, Brum!

A kislány megrezzen. Eddig már gondolatban élében volt a baba, az ringatta, simogatta, s

most ez a megjegyzés egyszerre leírta álmódosását.

Ránéz a mackóra, kicsit összehúzza szemét, s lölényesen odaveti a lücskának:

— Te számál! Az nem brumi, az maci!

Szerencsére közbelépnek a nagymamák, hogy elejét vegyék a vika ellajulásának. Mindkét gyerek ígéretet kap a mozdonyra, a babára. A pillanatra nézetelérés eloszott. Megnyugodva mennek tovább. Mi, felnőttek tudjuk, hogy a boldog gyermekkor biztonságával.

LANG ISTVÁN

Az Élet színpadán

Otthon hiába keresem. Napközben legtöbbször sikertelenül csengetnék. Lajuk Rázbioeni negyedik lakásán. Nem találunk otthon senkit. A családot hivatali, teendői szöliják terepre. A két gyereknek is jól beosztott napirendje van. Adrian, a nagy fiú, elsőéves liceumi tanuló. Iskolai feladatai közül sokszor ki sem lötszik. Folyton a könyvekbe, füzetekbe temetkezik. Az általános iskola után a liceum bizony keményebb dió. Sorinel a legkisebb tagja a családnak. Őt és fél éves korára ellenére ő is pontos beosztás szerint él. Reggel 7 után édesanyja elviszi a napközibe. Sötétedik már, amikor hazatérnek, hiszen édesanyjának munka után még be is kell vásárolnia.

Eseményekben már nem annyira gazdag, de tennivalókban annál bővebb elfoglaltságot kínálnak az otthoni esti órák. Legnagyobb az édesanyjának. Hiszen a második

műszak elég sok feladatot jelent még így is, hogy a fő étkezést, az ebédet étkezési előfizetéssel oldották meg.

— Nagyon kell takarékoskodnom, az idővel, hogy mindenre jusson belőle — mondja az asszony, akinek napirendjében, beosztásában, család iránti gondoskodásban így az eddig elmondottak alapján semmi rendkívülit nem találunk. Akárcsak ő, sok száz asszonytársa hasonlóan oldja meg azokat a feladatokat, amelyeket dolgozó nőként, anyákként és élettársaként magukra vállaltak.

Ha egyáltalán ketté lehet választani a tennivalókat, akkor a feladatok mérlegének serpenyőjében így oszlanának meg: a család, a gyerekek, az otthoni munka az egyik oldalon, a társadalmi feladatok elvégzése a másikon. Lajuk Maria számára azonban a munkahelyi tennivalók felé billen a mérleg nyelve.

Ismét csak helytelen lenne az egyiket a másik elébe helyezni, azt állítani, hogy társadalmi szempontból ez az utóbbi a fontosabb, a másik nem olyan látványos, noha sok munkabefektetést, időt igényel. Háztartás, bevásárlás — hány értékes óra, mennyi olyan idő, amit továbbtanulásra, művelődésre, az újabbnál újabb feladatokban való eligazodásra lehetne fordítani. De lehet-e a munkahelyen kiválóan dolgozni, előrelépni a család, a gyerekek rovására?

Lajuk Maria példája a harmónia mellett szól. Amikor az idővel való takarékoságról beszél, abban benne volt az okos beosztás talán mások figyelmére is számítható receptje. Alapfoglalkozása szerint varrónő. Onnan is indult, a Készruhagyártól. Hosszú éveken át elnöke volt az üzemi szakszervezeti bizottságának. Onnan nevezték ki a megyei szakszervezeti bizott-

ság instruktorává, a a nők előléptetését példázó párhuzamosan gyakorlati igazolásaként, munkaképességének, rátermettségének elismeréséül beavasztották a megyei szakszervezeti tanács végrehajtó bizórájának tagjai sorába, a politikai, kulturális-nevelő munka kérdésének irányításával bízták meg.

Még felsorolni is sok lenne, milyen feladatok tartoznak hatáskörébe. Elvégzéséhez perspektivikus előrelátás, körültekintés kell és tudás. Friss, mai, életizű ismeret.

— A munkahelyi és társadalmi feladatokkal párhuzamosan végeztem a gazdasági liceumot. De nem szeretnék itt megállni. A Ștefan Gheorghiu Akadémia gazdasági tudományok fakultásán próbálom majd továbbtanulni...

A határozottság talán a legjellemzőbb tulajdonsága. És a következetesség. A családban és a munkahelyen egyaránt.

CZAKÓ MARGIT

Egy ház lakóinak gondja

Hallottak-e már az „ördögblokkokról”? Ha nem, hát elárulom, van ilyen Aradon. Mégpedig az UTA stadion közvetlen szomszédságában (rossz nyelvek szerint mérkőzések idején a tetején ágáló szurkolók szerencsét hoznak a csapatra.) A szellem elnevezés nem tudni, kitől származik: a lakóktól, akik időnként a hírhedt alvilági patást emlegetik azzal kapcsolatban, hogy ide költöztek, vagy a község- és lakásgazdálkodási vállalat szakembereitől: „az ördög vinné el, már megint az UTA-blokk!”

Nos, az Aurel Vlaicu út 60–68. számú, hetvenlakásos tömbház részleggel a nem éppen hízelgő jelzőre. Felépülése (1967) óta távfűtési hálózata hibás. Az egyéves garancia-időszak alatt már számtalan üzemi zavar mutatkozott, de az átvételezés után ezekről nagyvonalúan eltekintett.

Múltak az évek és azóta novemberből márciusig egyébről sem folyik a vita a hetven lakó portáján, mint a fűtésről. Hat év alatt nem volt rá precedens, hogy jó néhány lakásban ne vastag pulóverben és a hőszigetelő „védőszárnyai” alá bújva vacogtak volna át a telet. A jelenlegi község- és lakásgazdálkodási vállalat őse, az IJEA először még megpróbálkozott (lám, jóindulatban nincs hiány!) a csapok beigazításával, szaknyelven reglálásával; „legjobb” szakemberei elbábelődtek néhány órát a tömbház alagsorában, de az eredmény felemás volt. Vagyis: ha a blokk A lépcsőházában beindult a fűtés, az E lépcsőházak dideregtek és fordítva. A távfűtés korifeusai megállapították, hogy konstrukciós hibáról van szó, de hogy mi is az alaphiba és mi a teendő, arra már nem tudtak válaszolni. A szóban forgó tömbházat három másik blokkal és az UTA-kolónia valamennyi régebbi típusú épületével együtt a textilgyár hőközpontja látja el.

Semmi közünk a 60–68. szám alatti blokkhoz, nem a mi hőközpontunkhoz tartozik — makacsolta meg magát Nincu Gheorghe mérnök, a község- és lakásgazdálkodási vállalat termikus részlegének egyik vezető szakembere. — Amíg eddig tartunk, az is csak ösztönös segítésünkön (I) fakadt. Mít tudom én, a textilgyár mennyi hőt ad a háznak. Hát ha keveset?

Nincu mérnök ködösít. Nagyon is jól tudja: bárhol is származik a hőforrás,

a belső vezetékek, a távfűtési rendeltetések vállalatok hatáskörébe tartoznak, a gyár pedig bizonyoslag elegendő hőt ad, hiszen a többi blokkban semmi probléma.

Ez a véleménye egyébként a kérdésről Stoica Constantin igazgatónak is, aki utasította embereit, hogy járjanak végére az ominózus fűtési problémának.

És ekkor közbelépett Albert Manfréd mérnök is, a vállalat fűtési és vízszolgáltatási részlegének főnöke, aki határozott intézkedési tervet dolgozott ki:

— kapcsolatba lépett a textilgyár energetikai részlegével, hogy felmérjék az UTA-kolóniába juttatott hőmennyiséget;

— úgy döntött, hogy a hálózatot leeresztelik (diagramjakkal);

— utasította a szakembereit, hogy mindezek után állítsák be a csapokat, hogy minden lakás egyenlő hőmennyiséget kapjon és pecsételjék le a vezetéket.

Igen, az utóbbi rendkívül indokolt, ugyanis közrejátszik egy harmadik tényező is. Megunva az illetékes vállalat tehetetlenségét, egyes ezermesteri kvalitásokat maguknak valló lakók önkényesen próbáltak rendet teremteni. Összevissza forgatták a csapokat.

A lakóbizottság ezzel szemben már tehetetlennek bizonyult. A fázó embernek ezernyi argumentuma van. Többek között az is, hogy akkor miért fizeti évek óta a teljes fűtés után járó összeget? Ki kényesítheti erre, ha nem kap melegét? Persze, a megoldás nem a fűtési illetékek lealkudása, hanem a kérdés közmegoldására történő megoldása. Mert mondanunk sem kell, hogy Albert mérnök háromponthoz hadíterve eleve dugába dőlt, jószándéka megtört beosztottjai tehetetlenségén.

A község- és lakásgazdálkodási vállalat a lakókat hibáztatja, úgy mond, hozzányúltak a csapokhoz. Ebben az egyben igaz van. De vajon megtörtént volna-e ez, ha a távfűtési szakemberek munkájukat kifogástalanul végzik?

Stoica Constantin igazgató:

— Nincu mérnök a legjobb szakember. Ha ő sem tudja megoldani, magam mégsem mehetek...

Talán ez sem ártana! Ha megoldást hozna...

Mert hat év után végére kell járni a dolgoknak. Erről a község- és lakásgazdálkodási vállalatnak is tudomást kell vennie. Hetven család gondja sürgető közönségi ügy. P. P.

A „tandij” 50 ezer lej. Ki fogja megfizetni?

Ne tessék megijedni, köztudott, hogy nálunk ingyenes az oktatás. Tandijat csak ritkán, olyan esetekben fizetnek, amikor a hanyagság szövetkezik a nemlőrödséggel, mint azt alábbi esetünk is igazolja.

Olvassuk a konstancai ügyészség átiratát az Arad Megyei Ügyészséghez, melyben röviden vázolják O. A. esetét és támogatást kérnek az anyagi kár megtérítéséhez.

A tengerparti üdülőhelyeken a nyári szezonban dolgozó alkalmazottak ideiglenes áthelyezéssel

kerülnek oda az ország minden részéről. Arad is rendszeresen küld kereskedőket és

bátran elmondhatjuk, hogy ezek mind az idáig jól megállták a helyüket, jól képviselték „színeinket”. O. A. esete kivételt — Igaz, hogy maga úgy élt ott, mint egy császár?

— Még annál is jobban — vágja rá felvillanyozódva az előttem ülő fiatal ember.

Beszélgünk. O. A. szívesen mesél tengerparti életéről, a másoknak is felejtethetetlen „vakációról”, a kalandjairól, az éjszakai szórakozásokról, csak a lényegéről, a munkájáról nem tud (nem akar?) elfogadható felvilágosítást adni.

Felkerestük aradi kollégáit, akikkel együtt dolgozott a Jupiter fürdőhely egyik üzemében. Pleș Liviu, Dobrea Dorina, Bara Dominic, Neaga Gheorghe egybehangzóan ismertetik a történetet.

— Miért nem figyelmeztették, miért nem segítettek neki, amikor látták, hogy nem ért a vagyonkezeléshez?

— Nem engedte. Elzárkózott előlünk és ha szóltunk valamit, azt válaszolta: „bennetek ez ne érdekeljen, én felelek érte”.

Azt még megértjük, hogy valaki elzárkózik kollégái önkéntes, jóindulatú segítségétől, de megtehet-e ezt valaki hivatalosan is, amikor 200 000 lej értékű vagyon kezeléséért felel?

O. A. megtehetette, mert eltűntek neki. A huszonkét éves fiatalember Aradon mintegy három és fél évet dolgozott a HKSZ vasüzleteiben, mint elárúró. Ilyen

minőségben küldték — saját kérésére — a tengerpartra is, de a Konstancai Vas- és Vegyipari Termékeket Forgalmazó HKSZ azonnal előléptette rajonfőfelőssnek a 190-es egységbe, meghozza a papír-, könyv- és dohányáru részlegre. A mindössze három hónapos kurzuson szakképesített O. A.-nak fogalma sem volt a felelősi munka lényegéről, például az áruátvételtől, de azért elvállalta, és három és fél hónapon keresztül saját belátása szerint gazdálkodott az értékekkel. Utólag megállapították: O. A. nem vette át

megfelelően a árut, idegeneket is beengedett a pulmögé, nagy forgalom közben is elment az üzlet-

ből, őrlizellenül hagyva munkahelyét és többet költött, mint amennyit keresett.

Mindezt megállapították a bűnüldöző szervek, miután kiderült, hogy O. A. 50 900 lej kárt okozott a közvagyonban. És ekkor következett a másik meglepetés. Az ottani klinikán kiderítették, hogy a fiatalember beteg (csak ezért nem írjuk ki a nevét!), olyan betegségben szenved, amelynek alapján nem felelős cselekedeteiért.

Tehát megnyugodhatunk? Elmondhatjuk, hogy sajnálatos véletlen következni látszik szemben?

Azt valóban senki sem tudhatta, hogy O. A. beteg, erre semmi jel sem mutatott, de azt mindenki tudta a tengerparti üzletben — még Amet Mustafa üzletfelelős is —, sőt a vállalat könyvelőse is, hogy O. A. kezdetiől fogva nem készíti el a dokumentációt, nem állítja össze napi jelentéseit és egyszer sem megy be a központba a kötelező ellenőrzésre. Űzengettek neki, figyelmeztették többször is, de hagyta.

És most nem tudják, hogy kivel fizetessék meg a „tandiját”?

Nem lehetne például azzal, aki önkényesen előléptette, vagy azzal, aki nem fogta le idejében, már az első rendeltetésnél ezt a felelőtlen kezelést? Meddig maradunk elnézőek a nemlőrödséggel, a szolgálati hanyagsággal szemben?

FRISS PANIÁN IVÁN

Zs. R. aradi olvasónk írja levelében:

Férjével együtt két személyi tulajdonú házuk van. Az egyikben (kétszobás, kertes magánház) olvasónk lakik férjével. A másik ház több lakásból áll, melyekben bérlők laknak. Az egyik lakás (lakrész) három szobából és fürdőszobából áll, melybe olvasónk és férje szeretne beköltözni, de a bérlő nem hajlandó a felajánlott offerét (a két szobás, kertes magánházat) elfogadni. A leveléből még kitűnik, hogy a két szobás lakás területe harminc négyzetméteren felül van, a háromszobás lakást bérlő család viszont háromtagú. A bérlő megvásárolni sem hajlandó az általa bérelt lakást. Olvasónk kérdései:

— Köteles-e elfogadni a bérlő az olvasónk által felajánlott lakásoszeret, illetve lehet-e őt erre a törvény segítségével kényszeríteni?

— Miként foglalhatná el olvasónk és férje a már említett háromszobás, fürdőszobás lakást, van-e erre törvényes lehetőség és kihez kell ez irányban fordulni?

— Ha a házadót kifizeti az első fél évre az illető adóév elején, de közben eladja a házat vagy az esetleg állami kezelésbe kerül, ha a tulajdonos nem tudja eladni a kitűzött határidőn belül, azaz 1974 március végéig, hogyan történik az általa kifizetett többletadóhányad visszatérítése?

Az 5/1973. számú Törvény rendelkezései szerint elvben a lakáscsere lehetősége két bérlő között minden nehézség nélkül, függetlenül attól, hogy egyikük esetleg személyi tulajdonú lakással (lakrészszel) rendelkezik, de természetesen csak akkor történhet meg a csere zökkenésmentesen, ha ezzel mindkét fél egyetért, a csere érdekük szükségessé teszik.

Ha viszont az egyik bérlő visszautasítja a felajánlott lakásoszeret — mint például olvasónk bérlője —, a tulajdonos kérheti a lakáscserének bírói hatóság által történő kikényszerítését.

A felajánlott lakás tekintetében a törvény előírja, hogy ennek meg kell fele-

nie a lakterületi normákra vonatkozó törvényes rendelkezéseknek. Nem csupán a tulajdonképpeni lakterületi normáknak megfelelő lakterületről van szó, hanem az egész lakterületről, amelyre a bérlőnek joga van. Ez magában foglalja azt a pótlakterületet is, amelyre a bérlőnek, illetve valamely családtagjának ilyen címen joga van. A lakterületi norma szempontjából megfelelő lakás alatt azt is kell érteni, hogy a cs-

náthatatlan mellékhelyiségekkel ellátott lakást elfoglaljon.

Nem megfelelőnek tekinthető a felkínált lakás abban az esetben sem, ha a bérlő előrehaladott kora vagy bizonyos betegsége miatt nem költözhet olyan épületbe, ahol nincs felvonó, mivel egy ilyen lakás gyakorlatilag elfogadhatatlan számára.

Az is nyilvánvaló, hogy a bérlő nemcsak hogy nem követelhet jobb lakáskörülményeket annál, ami abban a lakásban

Az olvasó kérdez — a jogász válaszol

ládtagok száma és neme arányában több szobát elfoglaló bérlőnek a tulajdonos nem ajánlhat fel kevesebb számú szobát, még akkor sem, ha a felajánlott lakás lakterülete megfelelne a személyenkénti 10 négyzetméteres normák összességének. Ellenben az a bérlő, aki jelenleg nem foglal el annyi szobát, mint amennyire joga lenne, nem követelheti, hogy a tulajdonos által felkínált lakásban annyi szoba legyen, mint amennyire jogosult lenne. A bérlő kérheti azonban, hogy a lakás területileg megfelelően a lakterületi normáknak, vagyis olyan területű legyen, amennyire a törvény szerint joga van, még akkor is, ha az általa jelenleg elfoglalt lakás ennél kisebb területű.

Természetesen, a felkínált lakásnak nemcsak megfelelő lakterülettel kell rendelkeznie, hanem gyakorlatilag használhatónak is kell lennie. Nem lehet megkövetelni a bérlőtől, hogy egészségtelen lakásba költözzék, sem pedig azt, hogy az addig rendelkezésére állt és feltétlenül szükséges mellékhelyiségek (konyha, fürdőszoba, W. C.) nélkül, vagy gyakorlatilag hasz-

volt, ahonnan el kell költöznie, hanem még hasonló körülményekre sem tarthat igényt. A bérlő az elfoglalt lakás megtagadására nem hozhatja fel indokul azt a tényét, hogy a felajánlott lakás városi negyedben van, vagy hogy a fűtés módja tekintetében kevésbé komfortos, hogy nincs szolgálati lépcsőház, vagy a mellékhelyiségek közös használatúak.

A tulajdonosnak joga van optálni abban az esetben, ha több lakrészre vagy különböző bérlők által elfoglalt több lakást magába foglaló lakrészre lévén nem tud cserébe felajánlani lakterületet mindezeknek a bérlőknek. A tulajdonosnak joga van a lakterületi szerződéssel rendelkező főbérlő közül kijelölni azt a főbérlőt, akinek a szerződése nem részesül tovább a törvényben előírt meghosszabbításban. Ez az optálási jog nincs alávetve bírósági ellenőrzésnek.

Megjegyezzük, hogy az említett 5/1973. számú Törvény 60. szakasza alapján a tulajdonos és családja lakás szükségleteinek megfelelő lakterületre jogosult. A lakás szükséglet meghatározásánál szem előtt

tartják, hogy minden családtagnak biztosítva legyen egy-egy szoba és ezen felül még legfeljebb két szoba.

Esetünkben tehát olvasónknak és férjének a fenti rendelkezés értelmében négy szoba használatára van joga.

Azt is tudni kell, hogy az említett törvény 64. szakasza bizonyos engedményt biztosít ideiglenesen a bérlőnek a lakásból való kiköltözés tekintetében. Eszerint azok a bérlők és családjuk, akik szerződést kötöttek lakásépítésre vagy lakás megvásárlására, a lakásépítés fejlesztésére és állami lakások eladására vonatkozó törvény feltételei között, továbbá azok, akik be fognak költözni bérlők által lakott személyi tulajdonú lakásukba, az épített, illetve megvásárolt vagy a bérlők által kiürített lakásba költözésükkor adják át azt a lakást, amelyben eddig laktak. Annak a személyi tulajdonú lakásnak a lakterületét, amely a kiköltözés miatt vagy más okból kifolyólag felszabadult, a tulajdonos és családja rendelkezésére bocsátja az illetékes néptanács erre hivatott szerve, természetesen az illető kérésére; más lakóknak nincs joguk a terjeszkedésre. A fentebb említett figyelembevételével olvasónk azt válaszoljuk, hogy csak abban az esetben lesz lehetősége a lakáscsere kikényszerítésére, ha fűrdőszobás lakást ajánl cserébe bérlőjének.

Ami az előre fizetett adóhányad visszatérítését illeti, válaszunk a következő: ha sikerül a házat eladni egy fizikai személynek, ebben az esetben az illető vevő köteles visszatéríteni a különbözetet olvasónknak.

Ha az ingatlan esetleg állami kezelésbe kerül, a befizetett többletadóhányad-különbözetet a pénzügyi szervek vagy visszatérítik olvasónknak vagy átírják egy másik esedékes adó kiegyenlítésére, ha olvasónk részéről ilyenemű kötelezettség fennáll.

PAPAY SANDOR ügyész

1973. december 19.,

Szerda

Napkelte 7.47, napnyugta 16.37 óra-kor. Az évből eltelt 353 nap, hátra van még 12.

Vizsga—városszeretetről

Járom a város utcáit. A járdákat, kocsutakat részben még mindig síkos, jéggel fagyott, taposott, hepehupás vastag hóréteg borítja. És óriási lócsák mindenütt.

Csúszkálók, kerülgetem a lavacska-kat, bukácsolok és megelődöm. Lám csak, lám, hová vezet a nem is tudom minek neveztem: nemtörődomség? E kifejezés kissé erősnek tűnhet azok szemében, akik úgy érzik, az ő ingükről van szó. E sorok írója szerint nem az. Sőt!

Néhány nappal ezelőtt ugyancsak itt, a tájékoztató oldalon jelent meg egy kis jegyzet arról, hogy mindenki seperjen a maga háza előtt. Nem átvitt, hanem a szó szoros értelmében.

Itt a tél, a hóhullás, s akár tetszik, akár nem, a hótakarítás ideje. Bár mennyire is szépen találjuk a havat, a járdákról, kocsutakról össze kell takarítani, máskülönben közlekedési akadályá válik járókelők, járművek számára egyaránt.

Nos, az utóbbi napok időjárása kissé megtréfálta az aradiakat. Bár ez a tréfa, nekem úgy tűnik, próbatétel is volt. A hó esett egész éjszaka, azán olvadt, majd fagyott, ismét hó és később rá az eső.

Bizony, kevés helyen seprtek el mindjárt a hóesés napján a havat, akkor, amikor még könnyű lett volna. Később meg azért nem, mert odafigyelt, s elavosítása csak lapátal, csákánnyal történhetett.

Ez a néhány nap megmutatta, ki milyen gazda, ki mennyire szereti a rendet, tisztaságot, viseli szívén a város, sos, ezer embert érintő ügyeit, bajait. Mert bár apróságnak tűnik, de a hóeltakarításon is lemérhető ez.

Pedig még csak most kezdődött a tél! Mi lesz később?

U. I. A fenti megállapítások nemcsak a lakosságra érvényesek, hanem — és elsősorban — a köztisztviselők hivatására is...

—b—

ÉTELEZÉSEK

Az Aradi Meteorológiai Központ jelenti: a mai napon változó idő felhős égbolttal. Helyi csapadék lehetséges: eső, havas eső, illetve hószállingó formájában. Mérsékelt, időközönként megélnék nyugati, északnyugati szél. A hőmérséklet lassan csökken. A várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet mínusz 6 és mínusz 2, a legmagasabb nappali hőmérséklet pedig 0 és plusz 4 fok között változik. A következő két napon is pársz, ködös idő. Felhős égbolt és helyi csapadék lehetséges. A hőmérséklet alig változik.

Tájékoztató

Szerkesztette:
BALAJ KATALIN

A megyei pártkabinet közli

A marxista-leninista eseti egyetem tevékenysége:

Csütörtök, december 20., 17.00 óra:
— Pártépítés I. év — előadás a megyei néptanács 33-as számú termében. Stejarului utca 2—4. szám.

A Jókai Színház Arad megyében

Megkezdte Arad megyei vendégszereplését a Bekés megyei (MKNK) Jókai Színház. A dorobánci közönség előtt hétfő este nagy sikerrel mutatták be Németh László Villáméjénél című darabját. A Jókai Színház ma este fél 8 órai kezdettel az Aradi Állami Színházban megismétli előadását.

Arad megyei művészek kiállítása az Alfa galériában

Az Arad Megyei Szocialista Művelődési és Nevelési Bizottság és Románia Szocialista Köztársaság Képzőművészeti Szövetsége Aradi Fiókjának rendezésében holnap, december 20-án nyílik meg az Alfa galériában, 18.00 órakor az Arad megyei művészek képzőművészeti kiállítása. Festészeti és szobrászati alkotások kerülnek bemutatásra.

Román könyvek sikere külföldön

Az évi nagy nemzetközi könyvvásáron kívül a román könyvtárakban is bemutatottak, és számos díjjal jutalmazták. „A világ legrészesebb könyve” idei lipcei nemzetközi versenyen az Albatros kiadónál megjelent Miorița-kötet díszoklevelet kapott. A román és az egyetemes folklór remeke a román szöveg mellett angol, francia, német, orosz és spanyol fordításban jelent meg. A kötet értéket emeli szép grafikai kiállítása is. Emil Chendea grafikusművész alkotása. A kötet mellé mikrolemelt mellékletek a ballada legkiválóbb előadóinak felvételével.

A jugoszlávai Novi Sadon háromévenként megrendezett színházi könyvek és kiadványok kiállításán a román stand a zsűri külömdíját kapta a drámairodalom — eredeti művek és színházi kritikák — gazdag és változatos bemutatásáért.

A 6. szófiai nemzetközi könyvvásáron a Politikai Könyvkiadó gondozásában болгар nyelvű lefordított Kibernetika és gazdaság című kötet a szép tolmácsolásért és grafikai kiállításért díszoklevelet kapott.

GYÁSZEI ÉNTES

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett feleség, anya, nagymama

URSSO ARANKA, született GODA 76 éves korában elhunyt.

Temetése ma, 19-én 15.30 órakor lesz az Alsótemetőben.

A gyászoló család

813

Bővül a lakosságnak szánt szolgáltatások hálózata

Városunkban tovább bővül a lakosságnak szánt szolgáltatások hálózata. Tegnap az Aurel Vlaicu úti blokknegyedben megkezdte működését a Precizia kisipari szövetkezet szolgáltatási komplexuma: végnek óra-, rádió- és televíziójavítást, különféle háztartási gépek, valamint egészségügyi berendezések (vízcsapok, vízvezetékcsövek stb.) javítását is. Mint arról már hírt adtunk, ez utóbbiaknál a bérletrendszerű javítást fogják alkalmazni.

Az utolsó simításokat végzik az Artex kisipari szövetkezetnek a Precizia-egységekkel szomszédos üzleteiben is. A lakosságot bizonyára érdekli, hogy itt cipőrendelő és -javító üzletet, valamint női szabóságot nyitnak.

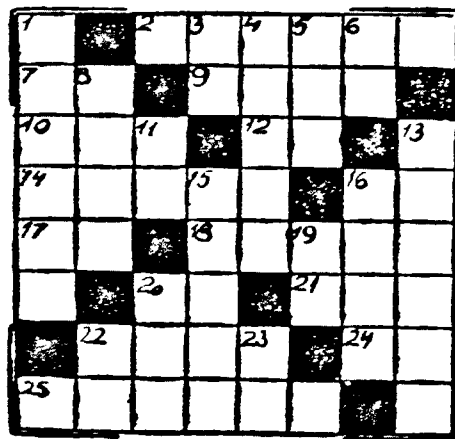
Az Aurel Vlaicu úti új, korszerű Fortuna élelmiszerüzlet megnyitásával egyidőben bezárták a szomszédos kis tejüzletet. A helyiséget más célra akarják felhasználni. A tervek szerint: Agrocoop-üzlet nyílik itt. Az új negyed és a környék lakói szárnyashúst és különféle felvágottakat találnak majd az új egységben. A helyiség átalakítását, korszerűsítését rövidesen megkezdik.

Öt perc kikapcsolódás

A vízszintes 9. és 2. alatt egy nagy amerikai író nevét rejtettük el, míg a függőleges 1. és vízszintes 14. alatt egyik legnépszerűbb regényének címét.

VÍZSZINTES: 7. Kanában van! 10. Ausztráliai futómadár. 12. Jókai Mór. 16. Helyhatározó rag. 17. Néma Lili. 18. Könyhai felszerelés. 20. Kicsinyítőképző. 21. Csendes kikötő. 22. Népda. 24. Határozói igenévképző. 25. A gének rendjébe tartozó, szíze fehér tollazatú vízimadár.

FÜGGŐLEGES: 3. Fél ojna. 4. Vízitündér (ék. hiba). 5. Római számok. 6. Indíték. 8. Valamin nagyon csodálkozik. 11. Minden... Rómába vezet (ék. hiba). 13. Ragados. 15. Angol költő. 16. Ez a személy-megjelölő kifejezés. 19. Kis csermely. 20. Összegubancolózott szálak csomója. 22. Nőgátni kezd. 23. Azonos magánhangzók.

OLVASÓINK FIGYELMÉBE!

Holnapi lapszámunkban közöljük a Vörös Lobogó 1974. évi falinaptárát

A pionírok soraiban végzett propagandamunka

A megyei pionírtanács mai bürogyűlésének napirendjén több kérdés is szerepel. Közöttük első helyen a pionírok soraiban végzett propagandamunka és a sajtóterjesztés kérdései kerülnek megvitatásra. Tájékoztatót terjeszt elő a tudományos, valamint a műszaki-gyakorlati tevékenység iránnyitásával foglalkozó bizottság, a szülői-összefogó parancsnokság. Sok kerül a megyei pionírtanács büroja jövő évi tervének megbeszélésére is.

Válasz egy kérdésre

Újaradi villamos, ne késs!

Kalik József (Pernyáva) és néhány más olvasónk azzal a kérdéssel fordult szerkesztőségünkhöz, miért „hosszabbították meg” a városközpont területén az 5-ös buszok útvonalát?

Felkerestük Mihai Vasilet, a közszállítási részleg forgalmi irodájának főnökét, akitől a következő választ kaptuk: Régebben az 5-ös autóbusszok az Eminescu utcán hajtottak végig, majd a színházat elérve jobbra kanyarodtak, megkerültek az Avram Iancu teret. Így csak hatalmas vargabetűt leírva juthattak el aztán az Astoria elé, ahonnan ma is egyenes irányban haladnak a Grădšte negyedbe. Annak idején az említett vargabetűt úgy igyekezett az ITA rövidíteni, hogy közvetlenül a színház mögött kanyarodtak be az 5-ösök a Köztársaság útjára. Ez a „megoldás” azonban, sajnos, nem bizonyíthatóan hosszú életűnek, mert az egyébként egyirányú forgalmi útszakaszon veszélyeztetette a közlekedésbiztonságot. Ilyen helyzetben a forgalmi iroda arra kényszerült, hogy a jelenleg érvényben lévő útvonalat fogadja el, vagyis azt, hogy a buszok a November 7 utcát érintve a Vasile Alecsandri utcán át jussanak el az Astoria előtti megállójukhoz.

Tegyük hozzá: a jelenlegi útvonal vízszint a Pernyávától Újaradra igyekvők helyzetét nehezíti. Nekik ugyanis vagy be kell iktatniuk útvonalukba a villamost is (az Arenei térig) vagy — többet kell gyalogolniuk. Így hát ezzel is több az ok arra, hogy a korszerűsödő Újaradon meglöbbs újra megjelenjenek a villamosok! Még valami: a Mereszjev téri megállótól az Astoriáig terjedő távolság számmaltevő. A közbeeső részen nem ártana beállítani még egy megállót.

S. I.

● MÜSORKALAUZ ● MÜSORKALAUZ ● MÜSORKALAUZ ● MÜSORKALAUZ ● MÜSOR ●

● FILMMEK ●

DACIA: Az utolsó hat perc (am) (9.30, 11.45, 14, 16.15, 18.30, 20.30). STUDIO: A dzsungel macskája (am) (10, 12, 14, 16, 18, 20). IFJUSÁGI: Eglantine (fr) (11, 14, 16, 18, 20). Rajzfilmek 9.30 órától. PROG-RESUL (Újarad): Egor Bulicsov és mások (sz) (17, 19). SOLIDARITATEA (Gáj): Gyula vitéz télen, nyáron (m) (17, 19). CFR (Grădšte): Ha kedd, akkor Belgium (am) (17, 19).

A VIDÉKI MOZIK MÜSORA

LIPPA: Felszabadulás (sz). INEU: Ocsi-nek testvéreje lesz (m). CHIȘINEU CRIS:

Bálle sziget útka (a). NAGYLAJ: Szabadmadár (b). KÜRTÖS: Fuss, hogy utóljárjenek (m). PANKOTA: Fehér robbanás (sz). SEBES: Szép, becsületet Ausztráliába emigrált (o). SZENTANNA: Ejtőerayósok (r). PÉCSKA: A fekete király halála (cs). SIRIA: Lányok napfényben (g). VINGA: Adió Petersburg (sz). A világ teremtése (r). BUTTYIN: Merészség (sz).

● TELEVÍZIÓ ●

9.00 Tévéiskola: Történelem, földrajz, fizika. 10.00 Telex. 10.05 A városvezetőség

válaszol a bukarestieknek. 10.25 Balat-részletek. 10.40 Ifjúsági film: Saját felelősségemre. 12.00 Híradó. 16.00—17.00 Leckék mezőgazdasági dolgozók részére. 17.30 Orosz nyelvtanfolyam (71. lecke). 18.00 Telex. 18.05 Promoexpressz-híradás. 18.15 Sarkcsillag — iskolai és pályaválasztási tanácsadó. 18.35 A dábuleni-i kultúrotthon kórusa énekel. 18.50 Terra '73 — tudományos más-sor. 19.15 Híradások. 19.20 1001 este. 19.30 Híradó. 20.00 A hét dala. 20.05 Teleobjektív. 20.20 Filmklub: A játékos — Gerard Philippe-ciklus. 21.50 Híradások. 21.55 Nagy művészek hangversenye — Leonyid Kogan. 22.15 24 óra.

● MŰZEUM ●

Az Arad Megyei Múzeum, Enescu tér 1. szám, telefon 1-64-99 naponta — hétfő kivételével — 10—18 óra között tart nyitva.

Megtekinthetők az alábbi kiállítások:

Állandó jellegűek: Okori történelem. Az 1848-as forradalom múzeuma, képzőművészeti tárlat; Arad megyei népművészet.

Időszakos: Arad megyei szűrők és bekecsék. Beléptdíj felnőtteknek 1 lej, tanulóknak 50 bani.

Várakozáson felül szerepelt a Sebesi Crişana a C osztályban

Amikor a Sebesi Crişana labdarúgó-csapata megnyerte a megyei bajnokságot és minősítő mérkőzés nélkül bejutott a C osztályba, sokan kétkedtek abban, hogy megállja majd helyét a harmadik vonalban. A sebesi labdarúgó-szurkolók azonban bíztak csapatukban, s remélték, hogy a tapasztalat hiányát lelkesedéssel fogják pótolni a játékosok, ami a C osztályban is igen jól kamatozódik.

Aztán megkezdődött a bajnokság, a Crişana szorgalmasan gyűjtögette a pontokat, és most, 15 forduló után, a C osztály IX. csoportjának élmezőnye a következő:

1. Dési Unirea	15	10	2	3	41-13	22
2. Enyedi Metalul	15	8	4	3	34-7	20
3. Brádi Aurul	15	9	0	6	30-20	18
4. Tordai Cement	15	8	2	5	22-14	18
5. Sebesi Crişana	15	6	4	5	18-15	16

Tehát Batrin Dániel edző csapata az őszi idényben várakozáson felül szerepelt. Az előkelő helyezések nagy örömet szereztek Sebes városban, ahol jogos büszkeséggel mutogatják egymásnak a szurkolók, hogy a négy Arad megyei C osztályú együttes közül az ő csapatuk szerepelt eddig a legeredményesebben. Valóban így van, hiszen ha összeadhatunk egy nem hivatalos táblázatot, ez rögtön szembeötlő.

A IX. csoportban a Sebesi Crişana az ötödik helyen áll, a VIII. csoportban szereplő együttesek helyzete viszont nem éppen a legmegnyugtatóbb:

9. Constructorul	15	6	3	6	22-28	15
13. Esztergápadgyár	15	6	1	8	18-25	13
15. Gloria	15	3	4	8	12-24	10

A Sebesi Crişana nem vesztett el saját pályáján mérkőzést, hatszor győzött és két

alkalommal döntetlenre játszott. Igaz, idegenben csupán két pontot tudott összeszedni, ami annak is a következménye, hogy a csapatot egyszer sem sikerült kikísérnie — ugyanis nem rendezett kirándulást a turisztikai hivatal — a sebesi szurkológárdának. Még egy érdekes adatot hadd említsek meg: az őszi idényben egyetlen sebesi játékos sem került a kiállítás sorára. És ez a jó nevelőmunka hatékonyságát bizonyítja.

Az újonc C osztályú csapat szereplésével kapcsolatban Batrin Dániel edző a következőket mondta:

— Négy játékosunk (Gavrilaş, Tusa, Crişan és Deliman) mindvégig egyenletesen jól játszott, de Horga, Rosetzer, Trankulov és Ierican teljesítményével is elégedett vagyok. A többiek váltakozó sikerrel szerepeltek. Az ifjúsági játékosok (Demetrescu, Gyürki és Radu) tehetséges fiúk, most közben beépítjük őket a csapatba.

Az utánpótlással kapcsolatban hadd mondjam el, hogy a Sebesi Liceum valóságos kincsesbánya, hiszen a jelenlegi C osztályú csapatban jórészt volt vagy jelenlegi liceumi növendék szerepel, akik Ardelean Ioan testnevelő tanár irányításával ismerkedtek meg a labdarúgás ábécéjével.

A sebesi vezetők tudják, hogy a tavaszi fordulóban legalább 50 százalékos teljesítményt kell nyújtania a Crişanának, hogy a középmezőnyben végezhesen. És azt is tudják, hogy a még jobb szerepléshez elengedhetetlenül szükséges az egész város összefogása, a gazdasági egységek eddiginél hathatósabb erkölcsi és — főleg! — anyagi támogatása. Reméljük, hogy a csapat kitűnő őszi szereplése mindenképp meggyőzött arról, hogy Sebesnek is lehet eredményes C osztályú együttese...

BINDEA PAVEL levelező

Röviden

Az olomsúlyú Rudolf Mang (NSZK) új súlyemelő-világsúcsot állított fel szaktáblában 183 kilóval. A régi csúcs 182,500 kiló volt, a belga Reding tartotta.

A Przegłond Sportowy című lengyel sportújság összeállította az év legjobb európai labdarúgó-csapatát: Zoff (olasz) — Burgnich (olasz), Bransche (NDK-beli), Beckenbauer (nyugatnémet), Fchetti (olasz) — Bremner (skót), Deyna (lengyel), Rivera (olasz) — Cruyff (holland), Lubanski (lengyel) és Riva (olasz).

Fernando Pascual Neves-Pavao, az FC Porto labdarúgó-csapat kapitánya a Vitoria Setubal elleni mérkőzésen szívrohamot kapott és meghalt. A 26 éves Pavao többször volt fedezet a portugál válogatottban.

Az Izvesztyija című lap díjért kürt nemzetközi jégkorong-tornán, Moszkvában Finnország együttese 5-2 arányban legyőzte Svédország csapatát, a Szovjetunió válogatottja pedig 10-1 arányban nyert Lengyelország ellen.

Szofióban a bolgár televízió díjért folytatott nemzetközi teniszversenyen a Sentei—Marcu román pár 6-3, 6-4 arányú vereséget szenvedett a Bozsidar—Pampulov bolgár pártól.

Nemzetközi hírgyőzők szerint George Foreman nehézsúlyú ökölvívó-világ-bajnok március 26-án Rio de Janeiróban

Nurton ellen lép szorítóba, hogy megvédje címét.

Az Associated Press ankét alapján összeállította az év legjobb tíz sportolójának névsorát. Az első helyre Jackie Stewart angol gépkocsivezető-világ-bajnok került. Ilie Năstase a hatodik helyen van.

A L'Equipe francia sportújság szerint december 22-én a párizsi Coubertin teremben nemzetközi kézilabda-világtornát rendeznek Románia, Franciaország, egy párizsi válogatott és a nyugat-berlini klubválogatott részvételével.

A tuapszei súlyemelő-versenyen két világsúcsot állított fel középsúlyban Vlagyimir Rissenkov: szaktáblában 161,500 kilogrammal, a két stílusban pedig 357,55 kilogrammal. A régi rekordot David Rigert tartotta 355 kilóval.

Tegnap a fővárosban Florin Gheorghiu nemzetközi nagymester, az országos sakk-bajnoki címért folyó küzdelemben remire játszott Victor Ciociltea nemzetközi mesterrel.

Ma 16 órai kezdettel kerül sor a második partira.

Tegnap este Csikszerezán Románia jégkorong-válogatottja 4-3 arányban legyőzte a csehszlovák Slezan Opava együttest.

A vízivágó mérkőzésre ma kerül sor.

Nemcsak rólam van szó

A munkát szeretni mindenképpen érdemes

Sokan írtak már a munkaszeretetről, ennek társadalmi és egyéni indítékairól, valamint annak kapcsán, hogy miként illeszkedik egybe a társadalmi és egyéni érdek a munka folyamán. S ha még akadnak, akiket mindez még nem győzött meg eléggé, íme, most egy másféle bizonyíték arra, hogy érdemes szeretni a munkát.

H. I. sófronyai mtsz-tag azzal a kéréssel fordult szerkesztőségünkhöz, szorgalmazzuk, hogy a termelőségvetkezet vezetősége járjon közbe: utaljanak ki számára segélyt, mivel a kérelmező egy ideig munkaképtelenné vált. Jogos-e a kérés? Miért ne volna? — vághatná rá valaki az első pillanatban. Hiszen, ha az illető dolgozott, jogos és méltányos, hogy megsegítse őt a közösség, jelen esetben a termelőségvetkezet, amelynek fejlődéséért a termelőségvetkezeti tag — megbetegedése előtt — oly sokat tett. Ha nemcsak szavakban, de munkájával is bizonyította, hogy szívügyének tekinti az „egy az egészért” elvét, akkor valóban jogosan elvárhatja, hogy az „egyért az egész” lele is valóságra váljék a mondásnak. De kérdés: mindez így történ-e?

H. I. a megbetegedése előtti egyik hónapban például egyetlen napot sem dolgozott, holott az állattenyésztésben rá is sürgős tennivalók vártak. Most akkor milyen jogon akarja elvárni, hogy az „egész” segítsen rajta, amikor jómaga is tudja, hogy annak idején ő nem volt hajlandó segíteni az „egész”-nek?

Az ideiglenes munkaképtelenséggel kapcsolatos, érvényben levő rendelkezés leszögezi: csak abban az esetben lehet segélyt nyújtani, ha a termelőségvetkezeti tag a megbetegedése előtti tizenkét hónap mindenképpen dolgozott. Márpedig H. I. az említett időtartam egyik jelentős szakában — nem teljesítette termelési feladatait.

Mi a jogos és méltányos hát mindezek után? Nyilvánvaló, az, ami a közérdeket szolgálja. Például a fent említett rendelkezés.

E példából is láthatjuk: a törvény nemcsak, hogy nem holt betű. És nem csupán jogokat és kötelezettségeket szab meg, hanem — ha jobban odaligyelünk — tanít is.

Arra is tanít, hogy a munkát szeretni mindenképpen érdemes!

SIMONFI IMRE

Postaláda

H. M., Pécska. A leveléhez csatolt utóiratában arra kért, ne írjuk ki sem az őt, sem annak az ismerősének a nevét, akinek érdekében tolat ragadott. Kérését idáig elfogadtuk, de a továbbiakban mit tegyünk? Hiszen ő nem fedte fel annak a „munkahelyi főnök”-nek a kilétét, akit levelében bírált. Kérjük, legközelebbi levelében hozza ezt tudomásunkra. Feltételezzük, hogy a másik kérdésre ő is tudja a választ, csupán azt óhajtja tőlünk, hogy ezt az újságban is megerősítsük. Ezt itt meg is tesszük: a mezőgazdasági géppalómásra hárul az a kötelesség, hogy ellássa a traktorokat lámpákkal és hátsó jelzőlámpákkal. Persze más elbírálás alá esik a kérdés, ha a lámpák korai hasznavehetetlenné válása miatt (pl. karambolozásból vagy más esetekből eredően) esetleg a traktoros hibáztatható. Örülünk, hogy őt a villamos energiával való takarékoskodás ügyét is szívén viseli. Csak azt nem értjük, miért nem értesítette azonnal a községi néptanácsot, ha — mint levelében írja — egyes ottani boltokban fölöslegesen ég a villany. Tanácsoljuk, hogy az üzletek nyitvatartási rendjére vonatkozó javaslatát is hozza a néptanács tudomására.

(S. I.)

Terrortámadás a római repülőtéren

December 17-én a római Fiumicino repülőtéren fegyveres támadást hajtott végre egy terrorista csoport, amely hírgyőzőkkel, jelentések szerint a palesztinai szervezők egyik szélsőséges szárnyához tartozik. Az Iberia spanyol légitársaság gépén, Madridból érkező csoport automata fegyverekkel és gránátokkal tüzet nyitott a repülőtér várótermében lévő utasokra, majd az egyik kifutópályán megtámadta a Pan American légitársaság Boeing 707-es egyik repülőgépét, amely 87 személlyel a fedélzetén éppen felszállni készült. A gép azonnal tüzet fogott. Az olasz hatóságok megállapítása szerint 31 ember meghalt. Az áldozatok között van négy marokkói kormányzati személy is.

A terroristák, miután egy csoportot tüszként elfogtak, behatoltak a nyugat-német Lufthansa társaság egyik Boeing 737-es repülőgépébe és felszállásra kényszerítették a navigációs személyzetet.

A repülőgép ugyanaznap Athénben leszállt, ahol a terroristák követelték a hatóságoktól, hogy engedjék szabadon a görög főváros repülőterén augusztus 5-én végrehajtott terrortámadás — amelynek 5

halálos és 55 sebesült áldozata volt — két végrehajtóját.

Kedd reggel a repülőgép felszállt az athéni repülőtérről, 10.00 órakor (greenwichi idő) leszállt Damaszkuszban, majd újra felszállt és 14.10 órakor a kuwaiti repülőtér egyik mellék kifutópályáján leszállt. Kuwaiti hírek szerint kedd este a terroristák megadták magukat és szabadon engedték a túszoikat.

A terrorista akcióval kapcsolatban a Palesztinai Felszabadítási Szervezet egyik szóvivője kijelentette, hogy a támadást semmi esetre sem palesztinai kommandó hajtotta végre. Yasszer Arafat, a Palesztinai Felszabadítási Szervezet vezetője, II. Hasszán marokkói kiránhoz intézett üzenetében erősen elítélte a terroristák akcióit és egyúttérzését fejezte ki a négy marokkói hivatalos személy és a többi áldozat meggyilkolásával kapcsolatban. A Palesztinai Felszabadításért Küzdő Népi Demokratikus Front szintén „minősíthatatlan, szégyenletes akciónak” nyilvánította a terrortámadást.

(Agerpres)

Az Aradi Vágóhíd

felszólítja a magántermelőket, akik szerződést kötöttek az állammal, illetve átadtak állatokat és nem vették át az ezért járó kukoricamennyiséget, haladéktalanul vegyék át a nekik járó kukoricát, mivel igényjogosultságuk 1973. december 31 után megszűnik és semmiképpen sem számíthatnak meghosszabbításra.

(1313)

Ne felejtse el megújítani előfizetését

a Vörös Lobogóra!

Egyes szocialista országok kommunista- és munkáspártjai képviselőinek tanácskozása

Ez év december 18-án Moszkvában megkezdődött egyes szocialista országok kommunista- és munkáspártjai központi bizottsági titkárainak tanácskozása, amelyen vélemény- és tapasztalatcserét folytatnak az ideológiai tevékenységről, és megvitatják a testvérpártok közötti ideológiai együttműködés kérdéseit.

A tanácskozáson részt vesznek: a Bolgár Kommunista Párt részéről — A. Lilov és K. Tellalov, a BKP KB titkárai, G. Bokov, a BKP KB Titkárságának tagja; a Csehszlovákiai Kommunista Párt részéről — V. Bilak, a Csehszlovákiai KP KB Elnökségének tagja, a KB titkára, O. Svestka, J. Fojtik, a Csehszlovákiai KP KB titkára; a Kubai Kommunista Párt részéről — A. Perez, a Kubai KP KB Titkárságának tagja; a Németországi Szocialista Egységpárt részéről — K. Hager, H. Axen, W. Lamherz, az NSZEP KB Politbúrójának tagjai, a KB titkárai; a Mongol Forradalmi Néppárt ré-

széről — D. Csimidorzs, az MFNP KB titkára; a Lengyel Egyesült Munkáspárt részéről — J. Szidlak, a LEMP KB Politbúrójának tagja, a KB titkára, J. Lukaszewicz, a LEMP KB titkára, R. Frelek, a LEMP KB Titkárságának tagja; a Román Kommunista Párt részéről — Cornel Burtică, az RKP KB Végrehajtó Bizottságának póttagja, a KB titkára, Ștefan Andrei, az RKP KB titkára; a Magyar Szocialista Munkáspárt részéről — Aczél Gy., az MSZMP KB Politikai Bizottságának tagja, a KB titkára; a Szovjetunió Kommunista Pártja részéről — M. A. Szuszlov, az SZKP KB Politbúrójának tagja, a KB titkára, P. N. Gyemicsev, B. N. Ponomarjov, az SZKP KB Politbúrójának póttagjai, a KB titkárai, K. F. Katusev, az SZKP KB titkára.

A tanácskozáson úgyszintén részt vesz az illető testvérpártok központi bizottságai nemzetközi és ideológiai osztályainak több vezetője és helyettes vezetője, más felelős beosztású aktivisták.

Henryk Jablonski fogadta parlamenti küldöttségünket

Henryk Jablonski, a Lengyel NK Államtanácsának elnöke kedden fogadta a román parlamenti küldöttséget, amely élén Ilie Murgulescuval, a Nagy Nemzetgyűlés alelnökével a Szejm Elnökségének meghívására hivatalos baráti látogatást tett Lengyelországban.

A román parlamenti küldöttség vezetője átadta Henryk Jablonski elnöknek Nicolae Ceaușescu elvtársnak, Románia Államtanácsa elnökének üdvözlő üzenetét. Az üzenetet megköszönve H. Jablonski a maga részéről legjobb kívánságait küldte Nicolae Ceaușescu elvtársnak, egészséget és sok sikert kívánt tevékenységéhez.

A szívéllyesség és a meleg barátság légkörében lefolyt megbeszélésen a felek kidomborították a román-lengyel kapcsolatok állandó fejlődését minden téren, politikai, gazdasági, műszaki-tudományos és kulturális téren, valamint azt a közös óhaját, hogy továbbfejlesszék együttműködésüket a két nép, a szocializmus és a béke érdekében.

Ür híradó

MOSZKVA. — A földkörüli kozmikus térség tanulmányozásának programja keretében a Szovjetunióban kedden, moszkvai idő szerint 14.55 órakor felölttek a Szojuz-13 űrhajót, fedélzetén Pjotr Klimuk őrnaggyal, az űrhajó parancsnokával és Valentyin Lebegyev mérnökkel.

Az orbitális űrrepülési program szerint a két asztronauta a fedélzetre szerelt Orion-2 teleszkóprendszerrel az ibolyántúli spektrumban tanulmányozza a csillagokat, a nemzetgazdaság különböző kérdéseinek megoldása érdekében szinkép-felvételeket készít a Föld egyes övezeteiről, komplex ellenőrzésnek veti alá és kikísérletezi a Szojuz-típusú űrhajók fedélzeti berendezéseit, tökéletesíti az űrhajó kézi és automatikus irányítását.

Amint a TASZSZ közli, a Szojuz-13 legénységével stabil rádió- és televízió-összeköttetést létesítettek. A fedélzeti berendezések kifogástalanul működnek, az űrhajósok megkezdtek a repülési program végrehajtását.

Pjotr Klimuk, a Szojuz-13 űrhajó parancsnoka 1942-ben született a Bjelorusz SZSZK-beli Komarovo faluban. 1964-ben a csernyigovi (Ukrajna) felsőfokú katonai repüléiskola befejezése után a katonai lé-

Az Államtanács elnökének képviselője Líbiába érkezett

Moamer El Gaddafi, a Líbiai Arab Köztársaság Forradalmi Parancsnoksága Tanácsának elnöke december 18-án fogadta Mircea Malițăt, Nicolae Ceaușescunak, Románia Szocialista Köztársaság Államtanácsa elnökének képviselőjét, aki átadta a líbiai elnöknek a román államfő üzenetét.

A líbiai elnök köszönetét tolmácsolta Nicolae Ceaușescunak, az Államtanács elnökének az üzenetért, és a rendkívül aktuális problémák iránt tanúsított figyelméért, majd üdvözlét és legjobb kívánságai küldte a román népnek. Moamer El Gaddafi elnök kifejezte azt az óhaját, hogy különböző területeken fejlesszék a román-líbiai kapcsolatokat, s folytassák a véleménycseréket a román féllel.

A szívéllyes légkörben lefolyt megbeszélésen áttekintették a közel-keleti helyzetet, valamint a közös érdekű problémákat és a román-líbiai kapcsolatokat.

gierő soraiban tevékenykedett és kitűnő tehetségű pilótának bizonyult. Pjotr Klimukot 1965-ben felvették az űrhajósok csoportjába, s ennek keretében előkészítő tanfolyamot végzett a különböző űrhajókon való kozmikus repülésekre.

Felesége, Lilja, a moszkvai orvosi intézet hallgatója, Kisfia, Mihail, ötéves.

Valentyin Lebegyev fedélzeti mérnök 1942-ben, Moszkvában született. 1966-ban abszolválta a fővárosi repülőintézetet, majd tervezőirodában dolgozott és részt vett új kozmikus műszerek kidolgozásában és kikísérletezésében. Az űrhajósok csoportjában — ahova 1972-ben vették fel — űrrepülési előkészítő kurzust végzett.

Felesége, Ljudmila, mérnök. Egy gyermekük van, az egyéves Vitalij.

HOUSTON.

Story Musgrave, a houstoni központ orvososa egy sajtóértekezleten kijelentette, hogy a Skylab-3 legénysége, William Pogue, Edward Gibson és Gerald Carr a fellövés óta két centimétert nőtt, mell- és derekbőrsége csökkent. Az orvos szerint ezt a súlytalansági állapot idézte elő.

Ugyanakkor rámutatott, hogy a három asztronauta erőnléte gyengébb, mint a fellövés pillanatában.

A Reuter, a United Press International és a France Presse szerint egy damaszkuszi hivatalos szóvivő bejelentette, hogy Szíria nem vesz részt a december 21-re Genfben kitűzött békekonzferencián. A szóvivő megjegyezte, hogy a határozat meghozatalánál tekintettel voltak a legutóbbi találkozókra, beleértve az Egyiptom és az Egyesült Államok képviselőivel, az amerikai külügyminiszter szíriai látogatása alkalmával történt kontaktusokat is, valamint a jelenlegi körülmények különböző vonatkozásaira.

A Közös Piac pénzügyminiszterei hétfőn elhatározták, hogy hozzálátnak az 1980-ra előirányzott gazdasági és pénzügyi unió megvalósítási intézkedéseinek végrehajtásához. Ennek érdekében támogatják a bankműveleteket, igyekeznek intézményesen összehangozni a tagállamok gazdaságpolitikáját. A pénzügyminiszterek a továbbiakban havonta üléseznek, és 1974 végéig módot találnak az idegen tőke behatoló ellenőrzésére.

Kedden folytatták tanácskozásukat Bécsben a Közlajexportáló Országok Szervezete (OPEC) 12 tagállamának pénzügyi szakértői egy új kölaj-rendszer felállításának módjairól. Többek között várható, hogy a zárt ajtók mögött folyó tanácskozáson javasolni fogják a benzin és a petróleum árának emelését.

ENSZ Négy határozatot hagytak jóvá

Az ENSZ-közügyülés megvitatta a gazdasági bizottság jelentését az Egyesült Nemzetek második fejlesztési évtizedének nemzetközi célkitűzéseiről és stratégiájáról, s közös megegyezéssel négy határozatot fogadott el.

Az első határozat jóváhagyja az elvek gyakorlatba ültetésére vonatkozó általános véleményét és az Egyesült Nemzetek második fejlesztési évtizede célkitűzéseinek megvalósítási módját. A dokumentum kiemeli, hogy nem történt előrehaladás a világ gazdag és szegény országai közötti gazdasági lemaradás csökkentése terén, és a fejlesztési évtized céljainak eléréséért számos olyan intézkedést javasol, amelyet alkalmaznia kell mind a fejlődésben lévő országoknak, mind pedig az ipari országoknak.

A második határozatban a közgyűlés kijelöli azokat a lépéseket, amelyeket a fejlődésben lévő országoknak kell tenniük a regionális, a szubregionális és az interregionális kooperáció bővítéséért a kereskedelmi cserék, a közlekedés, az iparfejlesztés, a pénzügy és a hitelek terén, valamint a fejlődést szolgáló modern tudomány és technológia alkalmazása terén.

A harmadik határozatban a közgyűlés plenáris ülése újra leszögezi, hogy a fejlesztés nemzetközi céljainak és stratégiájának újraértékelése fényében az összes érdekelt államoknak fokozott erőfeszítéseket kell tenniük a célok eléréséért. A közgyűlés felkéri az ENSZ főtitkárát, hogy a rendelkezésére álló eszközökkel fokozza és ösztönözze az összes országokat, különösen az ipari országok közvéleményének mozgósítását a fejlesztési évtized támogatására.

A negyedik határozat, amelynek Románia is társszerzője, felkéri a gazdasági és szociális tanácsot, rendelje el a modern tudomány és technológia alkalmazásával foglalkozó bizottságának, hogy következő ülésszakán részesítse elsőbbségben a tudomány- és technológiaügyi objektumok megállapítását, lehetővé téve ezáltal, hogy a tanács elemezze ezeket és konkrét javaslatokat dolgozzon ki, amelyeket a közgyűlés 29. ülésszaka vitat majd meg.

A közgyűlés úgyszintén jóváhagyta az államok egyik csoportjának, köztük hazánkban azt a javaslatát, hogy szervezzék magas politikai szinten egy külön ülésszakot, amelyen megvizsgálják a gazdasági fejlődés és a nemzetközi együttműködés politikai és más természetű kérdéseit. A határozatot egyhangúlag elfogadták.

Innen — onnan

RIO DE JANEIRO. — Vasúti szerencsétlenség történt Bahia braziliai állam fővárosában, Salvador közelében. Egy tehervonat és egy személyvonat összeütközött, 80 ember életét veszítette, 40-en megsebesültek.

ADDISZ ABEBA. — Amerikai és francia paleontológusok ősember-leletekre bukkantak Etiópia központi vidékén. A fosszilis maradványok Australopithecus-típusúak.

TOKIO. — A Nihon Keizai című gazdasági lap szerint az Amerikai Egyesült Államok és Japán fontos szerződést írt alá a jövő év elején a naperenergia tanulmányozására.

BONN. — Útnak indult Münchenből az első nyugatnémet Antarktiszi-expedíció. A négytagú expedíció a Victoria özeiben kíván táborot ütni, 2400 méterre a tengerszint felett. A nyugatnémet tudósok a 3000–4000 méteres antarktiszi magaslatokat kívánják tanulmányozni.

CAPE TOWN. — Josephus Oliver újsíves, a neves Christian Barnard legújabb páciense tizenhárom nappal az operáció után elhunyt.

Ez volt Barnard professzor tizedik szívátültetése. Páciensei közül még kettő van életben: a 41 éves Dorothy Fisher, aki 1969 áprilisában kapott új szívet és a 47 éves Dyrk Van Zyl, aki 1971 májusában esett át a műtéten.

Legfrissebb híreink

December 17-én Banguiban aláírtak a román-közép-afrikai vegyes bányatársaság (SCAROMINES) alapító okmányát. A társaság Közép-Afrika Köztársaság területén arany-, gyémánt-, drágakő- és más ásványlelőhelyek feltárással, kitermeléssel és az ércek feldolgozásával foglalkozik.

Hétfőn Rómában megkezdődött az Olasz Kommunista Párt Központi Bizottságának és Központi Ellenőrző Bizottságának együttes plenáris ülése. Emanuele Macaluso az Olasz KP KB Politbúrójának és Igazgatóságának tagja jelentést terjesztett elő „A kommunista javaslatok új agrárpolitikára a gazdasági és társadalmi fejlesztésért folyó harcban” címmel. A jelentést a plénum megvitatja.

A Kremlben kedden találkozóra került sor Leonid Brezsnyev, az SZKP KB első titkára és Edward Gierek, a LEMP KB első titkára között. A TASZSZ jelentése szerint a felek a két országot és népet érdeklő kérdéseket vizsgálták meg.

A Köztársaság kikiáltásának 26. évfordulója alkalmából a torinói Etnográfiai Mú-

zeumban román etnográfiai osztályt rendeztek be.

Brunetto Chiarelli professzor, a múzeum igazgatója, köszönetet mondva a román kormánynak az adományként kapott több mint 200 értékes múzeumi tárgyért, rámutatott, hogy a múzeum új osztályának megnyitása hozzájárul a két ország közötti jobb megismeréshez, Románia és Olaszország hagyományos barátságának erősödéséhez.

Edward Heath brit miniszterelnök kedden bejelentette az Alsóházban, hogy elhalasztotta a Kínai NK-ba január elejére tervezett hivatalos látogatását. A miniszterelnök nem adott bővebb felvilágosítást a látogatás időpontjáról.

Kedden a moszkvai V. I. Lenin Pedagógiai Intézetben, amely a Szovjet-Román Baráti Társaság kollektív tagja, emlékgyűlést tartottak Gheorghe Titeica, az ismert román matematikus születésének 100. évfordulója alkalmából. Ebből az alkalomból az intézet matematikai fakultásának előadótértermében Gheorghe Titeica életét és tevékenységét ismertető fényképiállítás nyitottak meg.